

รายงานสถานการณ์การขับเคลื่อน การดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ในประเทศไทย ปี 2568

ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2567 - 31 กรกฎาคม 2568

จัดทำโดย

สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (แห่งประเทศไทย)

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	3
2. ผลการรวบรวมการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ปี 2568	4
3. รายละเอียดสถานการณ์การขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคแห่งประเทศไทย ปี 2568 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2567 – 31 กรกฎาคม 2568 จำนวน 11 ด้าน	
2.1 ด้านอุตสาหกรรม	16
2.2 ด้านเกษตรกรรมและอาหาร	20
2.3 ด้านการท่องเที่ยวและบริการ	27
2.4 ด้านตลาดทุน	34
2.5 ด้านการศึกษาและวิจัย	37
2.6 ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม	49
2.7 ด้านประชาสังคมและองค์กรเอกชน	50
2.8 ด้านนโยบายและแผน	51
2.9 ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต	53
2.10 ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ	55
2.11 ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ	59
3. บรรณานุกรม	63

บทนำ

รายงานสถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ปี 2568 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2567 ถึง 31 กรกฎาคม 2568 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือของเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนแห่งประเทศไทย (Thai SCP Network) และสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีการดำเนินงานด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนใน 11 ด้าน ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ข้อมูลผลการขับเคลื่อนงานด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนของเครือข่ายฯ ไปสู่สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

จากการรวบรวมและประมวลผลการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ในช่วงระหว่าง วันที่ 1 สิงหาคม 2567 – 31 กรกฎาคม 2568 พบว่ามีกิจกรรมที่ขับเคลื่อนรวมกันทั้งสิ้น 49 กิจกรรม ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอุตสาหกรรม 2) ด้านเกษตรกรรมและอาหาร 3) ด้านการท่องเที่ยวและบริการ 4) ด้านตลาดทุน 5) ด้านการศึกษาและวิจัย 6) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 7) ด้านประชาสังคมและองค์กรเอกชน 8) ด้านนโยบายและแผน 9) ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต 10) ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ 11) ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ ความสำเร็จในการจัดทำรายงานสถานการณ์ฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนแห่งประเทศไทย (Thai SCP Network) และคณะกรรมการสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) ในการประสานและให้ข้อมูล อีกทั้งยังได้รวบรวมกิจกรรมจากการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด โดยรายงานสถานการณ์ฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำและเผยแพร่จากสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย)

1. ผลการรวบรวมการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ประจำปี 2568

การรวบรวมการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย เป็นการรวบรวมผลการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน จากเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและการบริโภคแห่งประเทศไทยแต่ละด้าน รวมทั้งหมด 11 ด้าน ตามองค์ประกอบของเครือข่ายฯ ที่ดำเนินการโดย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผลกิจกรรมที่รวบรวมนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งคณะทำงานสามารถรวบรวมได้เท่านั้น

ผลการรวบรวมการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ในช่วงระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2567 – 31 กรกฎาคม 2568 11 ด้าน รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 49 กิจกรรม ได้นำมาสรุปและวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย รายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

1. ด้านอุตสาหกรรม	4 กิจกรรม
2. ด้านเกษตรกรรมและอาหาร	8 กิจกรรม
3. ด้านการท่องเที่ยวและบริการ	4 กิจกรรม
4. ด้านตลาดทุน	5 กิจกรรม
5. ด้านการศึกษาและวิจัย	7 กิจกรรม
6. ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม	1 กิจกรรม
7. ด้านประชาสังคมและองค์กรเอกชน	2 กิจกรรม
8. ด้านนโยบายและแผน	3 กิจกรรม
9. ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต	4 กิจกรรม
10. ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ	4 กิจกรรม
11. ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ	7 กิจกรรม

ตารางที่ 1 ผลสถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในประเทศไทย ประจำปี 2568

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
1. ด้านอุตสาหกรรม (4 กิจกรรม)	1.1 สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จัดงานมอบรางวัล BCG Award โครงการอุตสาหกรรม BCG ต้นแบบภายในงาน FTI Expo 2025 ให้กับบริษัทที่เข้าร่วมประเมินผ่านตัวชี้วัดผู้ประกอบการสีเขียวและผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้น 12 บริษัท เพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ประกอบการ พร้อมขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไทยไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตอย่างแท้จริง 1.2 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) จัดสัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย ภายใต้โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดของเสีย และเพิ่มการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ สำหรับให้อุตสาหกรรมสามารถปรับตัวเข้าสู่แนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้อย่างเป็นระบบ 1.3 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ร่วมกับ กนอ. จัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการ “Eco Innovation Forum 2024” ภายใต้แนวคิด “Now Thailand : Sustainable Futures ลงทุนในประเทศไทยเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน” เพื่อเผยแพร่ผลงานเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เชิดชูเกียรติองค์กรที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และมุ่งสู่ Carbon Neutrality ภายในปี 2593 1.4 ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย (ศสอ.) ดำเนินโครงการการศึกษาและจัดทำเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสีย (End-of-Waste: EoW) สำหรับแบบพิมพ์พลาสติกเทอร์โมพลาสติกแข็ง มุ่งเน้นไปที่การเสนอทางเลือกสำหรับการกำหนดเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียในประเทศไทย รวมถึงเพื่อเตรียมเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียจากแบบพิมพ์พลาสติกเทอร์โมพลาสติกแข็ง โดยได้รับทุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO)

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
2. ด้านเกษตรกรรมและอาหาร (8 กิจกรรม)	2.1 ภาศึปศุสัตว์และสัตว์น้ำไทย ร่วมกับ FAO และ UNDP ดำเนินโครงการ Scaling up Climate Ambition on Land Use and Agriculture (SCALA) มุ่งเน้นเรื่องสภาพภูมิอากาศในภาคการใช้ที่ดินและการเกษตรของประเทศไทย โดยร่วมมือกับภาควิชาพืชไร่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการวิจัยการใช้เทคโนโลยีผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้รองรับต่อภาวะโลกร้อน 2.2 คณะทำงานพัฒนาระบบการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมงของไทย ร่วมหาแนวทางปฏิบัติและการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากเมื่อชาวประมงพบเจอระหว่างทำการประมง ภายใต้โครงการพัฒนาและปรับปรุงประมงอวนลากอ่าวไทย (Trawl Fishery Improvement Project) โดยได้มีการวางแผนกำหนดพื้นที่ และจำนวนเรือประมงที่เหมาะสมที่จะเข้าร่วมโครงการ รวมถึงกำหนดช่วงระยะเวลาดำเนินโครงการ 2.3 ภาศึปศุสัตว์และสัตว์น้ำไทย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมดำเนินโครงการการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร ภายใต้ความร่วมมือในการลดการปลดปล่อยคาร์บอนในธุรกิจปศุสัตว์ ผลค่าเฉลี่ยการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) คือ 0.03 CO₂e/kgผลผลิต และอยู่ระหว่างการเปรียบเทียบและสังเคราะห์ข้อมูลวิจัย 2.4 สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนและเกษตรกรอาชีพศึกษาสู่การจัดการขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอารักขะกระดาษฟางข้าวชุมชนลาดบัวขาว จังหวัดราชบุรี มีการรับซื้อฟางอัดก้อนจากคนในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า ทั้งนี้ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเยื่อกระดาษและการทำบรรจุภัณฑ์จากฟางข้าว ยกระดับเกษตรกรรมและวิสาหกิจชุมชนไทยให้เป็นที่ต้องการของตลาด 2.5 TEI ดำเนินโครงการพัฒนาความร่วมมือไทย-ลาว-เมียนมาขับเคลื่อนการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดน โดยถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการเกษตรลดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก้ไขปัญหาและลดหมอกควันข้ามพรมแดน ร่วมกับ กรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อีกทั้งนำร่องรูปแบบแนวปฏิบัติ ความร่วมมือลดการเผาและลดหมอกควันข้ามแดน “ซังข้าวโพด อาหารสัตว์ ลดเผา”

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
2. ด้านเกษตรกรรมและอาหาร (8 กิจกรรม) (ต่อ)	2.6 หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ร่วมกับ 12 สมาคมการค้าที่เกี่ยวข้อง จัดทำข้อเสนอการส่งเสริมและสนับสนุน การประมงทั้งระบบอย่างยั่งยืน 4 ประเด็น คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุน การประมงทั้งระบบอย่างยั่งยืน 2) พัฒนาการทำการประมงอย่างยั่งยืน 3) พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน 4) พัฒนาการแปรรูปสัตว์น้ำ อย่างยั่งยืน 2.7 สอวช. และทีมวิจัยจากสถาบัน The Blockchain & Climate Institute (BCI) สหราชอาณาจักร ดำเนินโครงการโครงการ “Blockchain Technology for a Real Time Climate Risk Insurance System in Thailand’s Agricultural Sector” ภายใต้โปรแกรม Adaptation Fund Climate Innovation Accelerator (AFCIA I) เฟสแรก ศึกษาความเป็นไปได้ ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในระบบประกันภัยพืชผลในภาคเกษตร ของประเทศไทย เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดระยะเวลาและลดขั้นตอน ในกระบวนการพิสูจน์ภัยพิบัติและการเรียกร้องค่าสินไหม เพิ่มความโปร่งใส และช่วยให้สามารถเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้เกษตรกรเข้าถึงระบบการประกันภัยพืช ผลได้ง่ายขึ้นในรูปแบบใหม่ผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application) ที่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลด้วยบล็อกเชนเป็นเทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูล ที่มีความปลอดภัยสูงและเป็นระบบแบบกระจายศูนย์ (Decentralized Data Structure) 2.8 หอการค้าไทย จัดอบรมหลักสูตร " LET’S GROW CIRCULAR WORKSHOP " ผลักดันกิจกรรมสร้างต้นแบบ - ร่วมปันความรู้ - ร่วมมือ เครือข่าย - เสริมกลไกความยั่งยืน หัวข้อ “SDGs - ยุทธศาสตร์ BCG - เศรษฐกิจหมุนเวียน - สังคมคาร์บอนต่ำ กับการสร้างสรรค์นวัตกรรม สำหรับ SMEs” จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมายอบรมหลักสูตรให้กับสมาชิก หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรีและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่เป็น SMEs จำนวนทั้งสิ้น 50 ท่าน

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
3. ด้านการท่องเที่ยวและบริการ (4 กิจกรรม)	3.1 โครงการบูรณาการจัดการทรัพยากรพันธุกรรมการท่องเที่ยวยั่งยืน กระปีเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบัน ยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมโลก (Institute for Global Environmental Strategies: IGES) เพื่อสนับสนุนให้การท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่จัดการทรัพยากร แบบบูรณาการสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินงานทั้งหมด 3 กิจกรรมดังนี้ 1) การพัฒนาแพลตฟอร์มคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (CF Platform) 2) การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) ให้แก่สมาชิกสมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ กิจกรรม Green Hotel Plus Coaching เพื่อยกระดับโรงแรมที่มีความพร้อม ให้สามารถดำเนินการตามแนวทางโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้ง 7 ด้าน และแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ 3) จัดทำรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคสมัครใจของท้องถิ่น ใน บริบทการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดกระบี่ 3.2 โครงการ Thailand Green Plan 2030 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผน Thailand Green Plan 2030 เพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย และจัดทำมาตรฐาน การท่องเที่ยวตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC-D) สำหรับ ประเมินแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นผู้ดำเนินโครงการ อีกทั้งสมาคมส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) ได้ร่วมลงนามเป็นพันธมิตรขับเคลื่อน แผนฯ กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคองค์กร ะหว่างประเทศ รวม 47 แห่ง เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2568 3.3 อพท. ดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ 9 พื้นที่พิเศษและ 12 จังหวัด ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ พร้อมทั้งนำเข้าสู่ตลาดการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอก ประเทศ โดยการใช้มาตรฐานหรือรางวัลเป็นตัวการันตีคุณภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว ทำให้สร้างรายได้ให้กับชุมชนหรือพื้นที่ท่องเที่ยว สร้างรายได้รวม 144,725,129.78 บาท 3.4 อพท. ดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ 9 พื้นที่พิเศษและ 12 จังหวัด โดยใช้มาตรฐานหรือเกณฑ์ของระดับประเทศและนานาชาติ จนได้รับรางวัล ในระดับต่าง ๆ รวม 21 รางวัล

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
4. ด้านตลาดทุน (5 กิจกรรม)	รวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคด้านตลาดทุน ในปี 2568 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand :SET) จำนวน 5 กิจกรรม รายละเอียดดังนี้ 4.1 การพัฒนาระบบ SET Carbon แพลตฟอร์มการจัดการข้อมูลก๊าซเรือนกระจก เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูลก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ครอบคลุมการจัดเก็บ คำนวณ และทวนสอบข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นต์องค์กร โดยมีการเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2568 4.2 ดำเนินโครงการ Climate change management เพื่อสนับสนุนความรู้ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่บริษัทจดทะเบียน ในการคำนวณการปล่อย GHG Scope 3 การตั้งเป้าหมาย NET Zero สอดคล้องตามแนวทาง SBTi และการเตรียมความพร้อมเรื่องการรายงานข้อมูล IFRS S1 และ S2 4.3 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมมือกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล ESG เพื่อพัฒนาแผนเตรียมความพร้อมการเปิดเผยข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของบริษัทจดทะเบียน ก่อน พ.ร.บ.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฯ จะมีผลบังคับใช้ โดยมีการเตรียมและกำหนดชุดตัวชี้วัดสำหรับการพัฒนาระบบ e-One Report-S 4.4 ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ด้านความยั่งยืน SET ESG Academy เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ SET ESG Academy มีส่วนในการสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืนและการลงทุนอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัทจดทะเบียน ผู้ลงทุน สถาบันตัวกลาง SMEs สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Live Webinar และ e-Learning เป็นต้น 4.5 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งเสริมเรื่อง Sustainable supply chain โดยดำเนินโครงการจำนวน 2 โครงการ ดังนี้ 1) โครงการ Sustainable supply chain management 2) โครงการ Supply Chain Management Awards

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
5. ด้านการศึกษาและวิจัย (7 กิจกรรม)	5.1 สอวช. ร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สสว.) ประกาศ เจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว ร่วมกับ 7 หน่วยงาน ได้แก่ 1) กระทรวงอุตสาหกรรม 2) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 5) สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 6) สมาหอการค้าแห่งประเทศไทย 7) สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) เพื่อเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีบทบาทด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านการดำเนินธุรกิจของ SME เข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ตั้งแต่กระบวนการสร้างความตระหนักรู้ ส่งเสริมระบบนิเวศและสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อการปรับตัวให้สามารถรองรับผลกระทบจากมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการผลักดันให้ SME สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทั่วถึง 5.2 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับ TEI ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพและเครือข่ายบุคลากรวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเสนอผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อม และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้มีการออกแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 8 หลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยและกระแสสิ่งแวดล้อมโลก โดยมีผู้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรกว่า 300 คน 5.3 สอวช. และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมดำเนินการศึกษาภูมิทัศน์เทคโนโลยีสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Climate Technology Landscape) เพื่อออกแบบพัฒนากลไกและนโยบายสำหรับสนับสนุนกรอบประเด็นการเจรจาประเทศไทยในเวทีเจรจาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of the Parties, COP) และเป็นฐานการพัฒนาการออกแบระบบนิเวศของเทคโนโลยีด้านสภาพภูมิอากาศที่ต้องพึ่งพาผู้ดำเนินการที่มีบทบาทแตกต่างกันต่อไปให้เหมาะสมของแต่ละเทคโนโลยีเฉพาะและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
5. ด้านการศึกษาและวิจัย (7 กิจกรรม) (ต่อ)	5.4 การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ระหว่าง สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) และมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (ม.ส.ท.) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ฐานข้อมูลและตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ ได้แก่ ก๊าซเรือนกระจก (GHGs) เศรษฐกิจหมุนเวียน (CE) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) เพื่อรองรับเศรษฐกิจการค้าและความยั่งยืน 5.5 สอวช. ร่วมกับ สกสว. ทปอ. และเครือข่ายมหาวิทยาลัยยั่งยืนแห่งประเทศไทย ร่วมกันขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ พร้อมส่งต่อองค์ความรู้เชิงนโยบาย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงตามบริบทของมหาวิทยาลัย และสร้างความร่วมมือในการดำเนินโครงการสร้างการมีส่วนร่วมและการรับรู้ร่วมกัน ในการเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทย 5.6 การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ดีอย่างยั่งยืน และการจัดการขยะโรงอาหารด้วยนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม ระหว่าง TEI มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดศรีสะเกษ องค์การบริหารจังหวัดศรีสะเกษ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ และบริษัท ไมโครกรีนเทค จำกัด เพื่อส่งเสริมการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นปริมาณขยะให้เหลือน้อยที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนานโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวและร่วมกันผลักดันมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษให้ก้าวสู่ UI Green Metric World University Ranking

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
5. ด้านการศึกษาและวิจัย (7 กิจกรรม) (ต่อ)	5.7 คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินโครงการ “ศูนย์กลางความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ” (Hub of Knowledge for Low Carbon Materials) สนับสนุนงบประมาณโครงการโดย วช. มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำจากการเกษตร เพื่อการเพิ่มมูลค่าและการลดรอยเท้าคาร์บอน โดยสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย โดยหน่วยงานเครือข่ายฯ ประกอบด้วยหน่วยงานจากภาคการศึกษา ภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ในประเทศและต่างประเทศ 33 แห่ง
6. ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม (1 กิจกรรม)	กรมควบคุมมลพิษ และ สวทช. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) มุ่งเน้นการบริหารจัดการคุณภาพอากาศ (PM2.5) และคุณภาพน้ำ นำร่องใช้นวัตกรรมตรวจวัดและพัฒนาคุณภาพน้ำ ร่วมแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่แม่น้ำและลุ่มน้ำกก เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยให้เข้าถึงประชาชน แก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศอย่างยั่งยืน
7. ด้านประชาสังคมและองค์กรเอกชน (2 กิจกรรม)	7.1 TEI สมาคมชาเล้ง และร้านรับซื้อของเก่า จัดอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า เพื่อยกระดับมาตรฐานของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าในทุกมิติ ทั้งด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย วิชาชีพ การดำเนินธุรกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเป็นระบบนิเวศเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circularity Ecosystem) ได้รับทุนวิจัยจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) 7.2 ยูนิลีเวอร์ จับมือ แม็คโคร และโลตัส ร่วมกับ TEI ส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน พร้อมขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดย TEI ได้รับความสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานโครงการยกระดับมาตรฐานชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดการและแปรรูปวัสดุรีไซเคิลให้เป็นวัตถุดิบคุณภาพสูงแบบครบวงจร เพื่อช่วยลดขยะพลาสติกให้ได้จำนวน 50,000 ตันต่อปีภายในปี พ.ศ. 2569 และรับมือกับความท้าทายด้านความยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน ก็ยังสามารถลดการใช้ทรัพยากร ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
8. ด้านนโยบายและแผน (3 กิจกรรม)	8.1 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ดำเนินการปรับปรุงแผนการขับเคลื่อนการผลิตและบริการที่ยั่งยืน พ.ศ. 2567 – 2580 ครั้งที่ 1 8.2 ศสอ. ดำเนินโครงการแซนด์บ็อกซ์ความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต กรณีเครื่องปรับอากาศ สืบเนื่องจากปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดการที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยโครงการได้ออกแบบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของซากเครื่องปรับอากาศและตู้เย็น ใช้หลักการความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต (EPR) เป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้เกิดการติดตามและตรวจสอบซากผลิตภัณฑ์หลังการใช้งานนั้นจะได้รับการจัดการหลังหมดอายุการใช้งานได้อย่างเหมาะสมซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุน (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในบริบทของประเทศไทยต่อไป โครงการได้รับทุนจาก บพข. 8.3 TEI เข้าร่วมการประชุม The IPPIN Advisory Group Forum and CSIRO Ending Plastic Waste Symposium 2024 ณ Sofitel Melbourne on Collins ประเทศออสเตรเลีย โดย The Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) ซึ่งมีเป้าหมายในการลดขยะพลาสติกที่เข้าสู่สิ่งแวดล้อมของออสเตรเลียให้ได้ร้อยละ 80 ภายในปี 2573 พร้อมทั้งร่วมนำเสนอการขับเคลื่อนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกทั้งในเชิงระดับนโยบายและการปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม Roadmap ที่จะลดปริมาณขยะพลาสติกของประเทศบนพื้นฐานของการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืนตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน
9. ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต (4 กิจกรรม)	9.1 TEI ร่วมกับ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด จัดอบรมพัฒนาศักยภาพของโครงการชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2 ในโครงการลดเปลี่ยนโลกกับโตโยต้า ภายใต้โครงการโตโยต้าเมืองสีเขียว โดยมีชุมชนเข้าร่วมจำนวน 16 ชุมชน เพื่อรับถ่ายทอดองค์ความรู้ และแนวทางทางการสร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน ด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงาน ภาคการเกษตรด้วยการลดเผา ลดใช้สารเคมี และการปล่อยของเสีย (ขยะและน้ำเสีย)

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
9. ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต (4 กิจกรรม) (ต่อ)	9.2 สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จัดกิจกรรมการบรรยายหัวข้อ “บรรจุภัณฑ์กับฉลากเขียว” โดยนักวิชาการจาก TEI มุ่งเน้นไปที่การจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วด้วยเครื่องมือ EPR (Extended Producer Responsibility) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิตและครอบคลุมถึงทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 9.3 ศสอ. ดำเนินโครงการประกวดออกแบบพื้นที่อเนกประสงค์เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนโดยการใช้ผนังยิปซัมจากของเสียอุตสาหกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผนังยิปซัมรีไซเคิลโดยการออกแบบการใช้งาน ตามแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้เหมาะสมกับบริบทและพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมศักยภาพของนิสิต/นักศึกษา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการกระตุ้น/ส่งเสริมและรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวคิดการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน 9.4 สส. ร่วมกับ TEI ประชุมวิพากษ์หลักสูตรการอบรม Train the trainer “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” และ หลักสูตรการอบรม “การจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการลดก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะ และ การเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่
10. ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ (4 กิจกรรม)	10.1 TEI จัดประชุมเตรียมความพร้อมและขั้นตอนการยื่นขอการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค ทั้งนี้มีผู้สนใจเข้ารับฟังการเตรียมความพร้อมฯ ประมาณ 60 ราย ทั้งแบบออนไซต์และออนไลน์ 10.2 TEI จัดกิจกรรมเสวนา “TEI-Ecolabelling Forum 2024: Green Solution for Production ตอบโจทย์การผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม” พร้อมทั้งจัดพิธีมอบเกียรติบัตร สำหรับผู้ได้รับรองฉลากเขียว โดยได้มีการเสวนาในประเด็น ดังนี้ นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ฉลากสิ่งแวดล้อมกับการผลิตสีเขียว แนวโน้มปัจจุบันของผู้บริโภคด้านสิ่งแวดล้อม

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
10. ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ (4 กิจกรรม) (ต่อ)	10.3 TEI ดำเนินการสัมมนาระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียว สำหรับผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า (In Thai) โดยหม้อแปลงไฟฟ้าที่จะได้รับฉลากเขียว 10.4 TEI ดำเนินการสัมมนาระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์วัสดุก่อผนัง ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จ และผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ (In Thai)
11. ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ (7 กิจกรรม)	11.1 องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) ดำเนินโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในระดับสากล สร้างความรู้ ความเข้าใจ และการส่งเสริมผู้ประกอบการในการขอรับรองเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์หรือฉลากลดโลกร้อน คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจหมุนเวียน และฉลากคาร์บอนต่าง ๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย และมีจำนวนผลิตภัณฑ์ฉลากคาร์บอนเพิ่มขึ้น 11.2 อบก. พัฒนาแพลตฟอร์มการคำนวณ การรายงาน และทวนสอบ ค่า Embedded Emissions และค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ โดยมีองค์กร จำนวน 21 องค์กร จำนวน 50 ผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการเพื่อทดลองการใช้แพลตฟอร์มดังกล่าว 11.3 อบก. ดำเนินการจัดทำแนวทางการรายงาน CBAM สำหรับ 4 ประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่ เหล็ก อลูมิเนียม ปูนซีเมนต์ และไฟฟ้า เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการทำความเข้าใจในการรายงาน CBAM ได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น 11.4 สผ. ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการพัฒนารอบการรายงานความยั่งยืนที่เหมาะสมสำหรับ MSME ตามประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ 1. ภาคเกษตร 2. ภาคอุตสาหกรรม และการผลิต 3. ภาคการค้าส่ง - ค้าปลีก 4. ภาคบริการ พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มรายงานความยั่งยืนสำหรับ MSME และแนวทางในการผลักดันและขับเคลื่อนให้ MSME บูรณาการแนวคิด ESG เข้าไปในกระบวนการดำเนินธุรกิจของ MSME 11.5 สผ. ดำเนินการพัฒนา ECONEP Application เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรให้มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน (SCP) โดยระบบจะบันทึกข้อมูลพฤติกรรมของบุคลากร และให้เหรียญรางวัลเพื่อกระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ด้าน	สถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SCP
11. ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ (7 กิจกรรม) (ต่อ)	11.6 สผ. และ ภาคีเครือข่าย 15 หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 ของประเทศไทย (สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) ประเด็น การลดขยะอาหาร เพื่อสะท้อนถึงจุดยืนของรัฐบาลไทยที่ให้ความสำคัญกับการลดขยะอาหาร และถือเป็นก้าวสำคัญในการนำพาประเทศเข้าสู่ทศวรรษแห่งการลงมือทำอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับประชาคมโลก 11.7 สผ. ร่วมกับ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ดำเนินโครงการ Climate and Biodiversity Mainstreaming in Sustainable Tourism เพื่อสร้างกลไกการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และขับเคลื่อนรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนของไทย ซึ่งมีการดำเนินงานภายใต้โครงการ BioClima

2. รายละเอียดสถานการณ์การขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคแห่งประเทศไทย ปี 2568

จากตารางสรุปสถานการณ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน 11 ด้าน รวมทั้งสิ้น 49 กิจกรรมข้างต้น มีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคแห่งประเทศไทย ปี 2568 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2567 – 31 กรกฎาคม 2568 ดังนี้

2.1 ด้านอุตสาหกรรม รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 4 กิจกรรมดังนี้

2.1.1 งานมอบรางวัล BCG Award โครงการอุตสาหกรรม BCG ต้นแบบ

สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จัดพิธีมอบรางวัล BCG Award โครงการอุตสาหกรรม BCG ต้นแบบ ภายในงาน FTI Expo 2025 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ให้กับบริษัทที่เข้าร่วมประเมินผ่านตัวชี้วัดผู้ประกอบการสีเขียวและผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้น 12 บริษัท แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงการเปลี่ยนผ่านธุรกิจด้วยการคำนึงถึงผลกระทบต่อมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม (Sustainability Impact) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม การใช้นวัตกรรม (Innovation) ในการดำเนินการขับเคลื่อนธุรกิจ และการพัฒนาระดับความพร้อมขององค์กร (Governance) เพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ประกอบการ พร้อมขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไทยไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตอย่างแท้จริง¹

ภาพที่ 1 งานมอบรางวัล BCG Award โครงการอุตสาหกรรม BCG ต้นแบบ

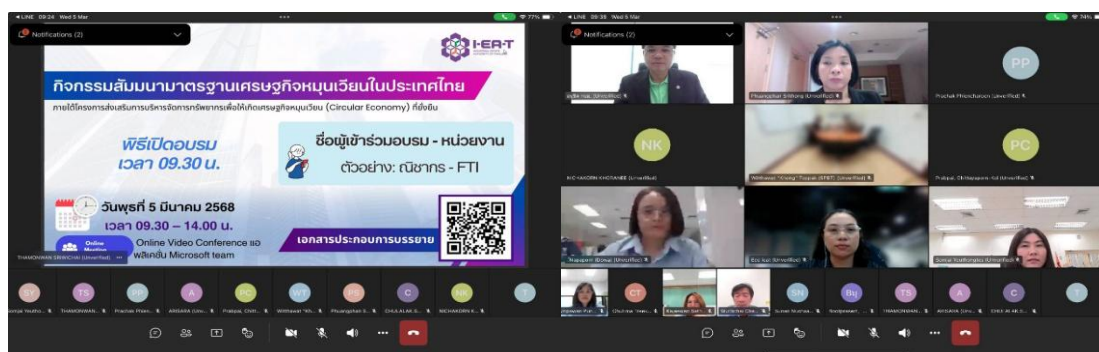
หมายเหตุ: ภาพงานมอบรางวัลฯ ในงาน FTI Expo 2025. 2568, (<https://www.nxpo.or.th/th/31461/>)

2.1.2 กิจกรรมสัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย ภายใต้โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ยั่งยืน

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) จัดสัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย ภายใต้โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2568 ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดของเสีย และเพิ่มการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถปรับตัวเข้าสู่แนวทาง เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้อย่างเป็นระบบ²

พร้อมทั้งสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ร่วมเป็นวิทยากรในหัวข้อ “บทบาทของ Circular Mark ในการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน รวมถึงการยกระดับมาตรฐานการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น” นอกจากนี้ การสัมมนายังครอบคลุมหัวข้อสำคัญ อาทิ แนวทางการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นต์ของผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจหมุนเวียน (CE-CFP) การพัฒนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียน ให้ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล การสนับสนุนแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Procurement) เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนปรับตัวสู่การดำเนินงานที่ยั่งยืนมากขึ้น

ภาพที่ 2 สัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย ภายใต้โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ยั่งยืน

หมายเหตุ: สัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย ผ่านระบบออนไลน์. 2568, (https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3218)

2.1.3 กิจกรรมสัมมนาวิชาการ “Eco Innovation Forum 2024” ภายใต้แนวคิด “Now Thailand: Sustainable Futures ลงทุนในประเทศไทยเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน”

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ร่วมกับ กนอ. ร่วมจัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการ “Eco Innovation Forum 2024” ภายใต้แนวคิด “Now Thailand : Sustainable Futures ลงทุนในประเทศไทยเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2568 วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เชิดชูเกียรติองค์กรที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และมุ่งสู่ Carbon Neutrality ภายในปี 2593 ผ่านแนวทาง 3R คือ

1) “ลด” การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็นเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change)

2) “หมุนเวียน” พลังงานธรรมชาติหรือพลังงานที่สะอาด อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม หรือพลังงานน้ำ

3) “ชดเชย” คาร์บอนที่ถูกนำมาใช้ด้วยกิจกรรม อาทิ การปลูกป่า การลงทุนในพลังงานหมุนเวียน หรือการซื้อคาร์บอนเครดิต เพื่อการดำเนินการให้เกิดความเป็นกลางทางคาร์บอนให้ได้ ภายในปี 2593

ทั้งหมดนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปอุตสาหกรรมสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยึดหลัก สะอาด สะดวก โปร่งใส นำพาภาคอุตสาหกรรมไทยสู่มาตรฐานสากล และดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

กระทรวงอุตสาหกรรม มีนโยบายขับเคลื่อน 3 ด้านหลัก ได้แก่ การจัดการภาคอุตสาหกรรมที่เป็นพิษ การส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย และการสร้างอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ โดยมียุทธศาสตร์ในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว และบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน โดยมุ่งมั่นสนับสนุนผู้ประกอบการให้บรรลุเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเติบโตไปพร้อมกับชุมชน ตามแนวทาง MIND 4 มิติ ได้แก่ ความสำเร็จทางธุรกิจ ความอยู่ดีกับสังคมโดยรวม ความลงตัวกับกติกาสากล และการกระจายรายได้สู่ชุมชน NOW Thailand วันนี้ไม่ใช่แค่แผนหรือแนวคิด แต่เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน ประชาสังคม และสถาบันการเงิน ในการเร่งรัดการลงทุนและยกระดับอุตสาหกรรมสู่ Next-Gen Industry ที่เน้นความยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยเป้าหมายร่วมกัน ภายใต้แนวคิด ONE FTI (One Vision, One Team, One Goal) ส.อ.ท. ผลักดันภาคอุตสาหกรรมไทยผ่านนโยบาย ONE FTI โดยยกระดับอุตสาหกรรมเดิม และสร้างอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เทคโนโลยีชีวภาพ และหุ่นยนต์ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืน นำไปสู่โรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อุตสาหกรรมสีเขียว และ Net Zero³

ภาพที่ 3 กิจกรรมสัมมนาวิชาการ “Eco Innovation Forum 2024” ภายใต้แนวคิด “Now Thailand : Sustainable Futures ลงทุนในประเทศไทยเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน”

หมายเหตุ: ภาพเปิดงานสัมมนาวิชาการ “Eco Innovation Forum 2024”. 2568,
(<https://www.wealthplustoday.com/2024/09/23/eco-3/>)

2.1.4 โครงการการศึกษาและจัดทำเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสีย (End-of-Waste: EoW) สำหรับแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว (Provision of Services Relative to End-of-Waste Management in Thailand Focusing on Plaster Mold Waste)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย (ศสอ.) ดำเนินงานโครงการการศึกษาและจัดทำเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสีย (End-of-Waste: EoW) สำหรับแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว⁴ ระหว่างเดือน ธันวาคม 2566 - ธันวาคม 2567 สนับสนุนงบประมาณโดย กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) โครงการดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรม 5 ส่วน ได้แก่

- (1) การจัดโครงสร้างสถาบัน
- (2) การวิเคราะห์ผังการไหลของแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว
- (3) การทดลองการใช้ประโยชน์จากแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว
- (4) การกำหนดเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียของแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว
- (5) การถอดบทเรียน การศึกษาภายใต้โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นไปที่การเสนอทางเลือกสำหรับการกำหนดเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียในประเทศไทย รวมถึงเพื่อเตรียมเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียจากแบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้ว พร้อมทั้งเพื่อสาธิตการแลกเปลี่ยนกากอุตสาหกรรมตามเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสียโดยใช้แบบพิมพ์ปูนพลาสติกอร์ไมซ์แล้วเป็นกรณีศึกษา และสรุปผลการดำเนินงาน รวมถึงถอดบทเรียนที่ได้เสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

1. ข้อ 2.1 (2.1.4) เว็บไซต์ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย www.hsm.chula.ac.th
2. ข้อ 2.1 (2.1.4) คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ <https://www.youtube.com/watch?v=rPLWnrH9gjU&t=315s>
3. ข้อ 2.1 (2.1.4) คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ <https://www.youtube.com/watch?v=mTJLNJMHjM4>

ภาพที่ 4 เปิดงานสัมมนาปิดโครงการการพัฒนาเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสีย (End-of-Waste; E-o-W) กรณีศึกษาการผลิตผนังยิปซัมจากแบบพิมพ์ปูนปลาสเตอร์ที่ไม่ใช้แล้ว

หมายเหตุ: ภาพงานสัมมนาปิดโครงการฯ. 2567, (<https://www.diw.go.th/webdiw/pr68-098/>)

2.2 ด้านเกษตรกรรมและอาหาร รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 8 กิจกรรมดังนี้

2.2.1 โครงการ Scaling up Climate Ambition on Land Use and Agriculture (SCALA)

ภาคีปศุสัตว์และสัตว์น้ำไทย มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ Scaling up Climate Ambition on Land Use and Agriculture (SCALA) ที่ดำเนินโครงการโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เนื่องจากมีแนวคิดเดียวกันในเรื่องการจัดการด้านก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย โดยโครงการดังกล่าวที่มุ่งเน้นเรื่องสภาพภูมิอากาศในภาคการใช้ที่ดินและการเกษตรของประเทศไทย โดยร่วมมือกับภาควิชาชีพไร่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการวิจัยการใช้เทคโนโลยีผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้รองรับต่อภาวะโลกร้อน โดยดำเนินการวิจัยในแปลงทดลองปลูกในพื้นที่ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดชัยนาท มีระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2566 ถึง พ.ศ. 2570⁵

2.2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก ภายใต้โครงการพัฒนาและปรับปรุงประมงอวนลากอ่าวไทย Trawl Fishery Improvement Project (FIP)

คณะทำงานพัฒนาระบบการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมงของไทย (Thai Sustainable Fishery Roundtable) เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก ภายใต้โครงการพัฒนาและปรับปรุงประมงอวนลากอ่าวไทย Trawl Fishery Improvement Project (FIP) เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567 ซึ่งเป็นกิจกรรมต่อเนื่องภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับอ่าวไทยให้ยั่งยืน โดยได้มีการวางแผนกำหนดพื้นที่ และจำนวนเรือประมงที่เหมาะสมที่จะเข้าร่วมโครงการ รวมถึงกำหนดช่วงระยะเวลาดำเนินโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ให้ชาวประมงใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก (Endangered, threatened or protected Species) เมื่อชาวประมงพบเจอระหว่างทำการประมง⁵

2.2.3 โครงการการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร ภายใต้ความร่วมมือในการลดการปลดปล่อยคาร์บอนในธุรกิจปศุสัตว์

ภาคีปศุสัตว์และสัตว์น้ำไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ดำเนินโครงการการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร

ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินต่อเนื่องจากปี 2565 มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และประเมินแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยดำเนินโครงการในพื้นที่ตัวอย่างจังหวัดชัยนาทและจังหวัดลพบุรี ทั้งนี้คณะทำงานข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภายใต้ภาควิชาพืชสวนและสัตว์น้ำไทย ได้มีการประชุมเพื่อรับทราบความก้าวหน้าโครงการวัดค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2567 โดยมีผลการศึกษาครั้งนี้ ผลค่าเฉลี่ยการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) 0.03 CO₂e/kgผลผลิต และอยู่ระหว่างการเปรียบเทียบและสังเคราะห์ข้อมูลวิจัยในประเทศเพื่อจัดทำ Review Paper ต่อไป⁵

ภาพที่ 5 กิจกรรมภายใต้โครงการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกในห่วงโซ่อุตสาหกรรมปศุสัตว์ไทย

หมายเหตุ: ภาพลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย กับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ดำเนินโครงการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกในห่วงโซ่อุตสาหกรรมปศุสัตว์ไทย และตัวอย่างของการเก็บตัวอย่างก๊าซจากแปลงทดลองปลูกพืช. (2565), (<https://www.thasta.com/pdf/2022/NetZeroEmission.pdf>)

2.2.4 โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนและเกษตรกรอาชีพศึกษาสู่การจัดการขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนและเกษตรกรอาชีพศึกษาสู่การจัดการขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยจัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเยื่อกระดาษจากฟางข้าว ด้วยแนวคิดการลองผิดลองถูก ผ่านกระบวนการผลิตอย่างง่าย ไม่ใช้สารเคมี เมื่อวันที่ 17-18 ตุลาคม 2567 โดยใช้โมเดลจากการผลิตกระดาษสา มาเปลี่ยนเป็นการผลิตกระดาษจากฟางข้าว พร้อมทั้งเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ถุง กระถางเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดินและการจัดการนาข้าวที่สร้างรายได้ให้คนในชุมชนและผู้สนใจ อีกทั้งเป็นแนวทางของการใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำบรรจุภัณฑ์กระดาษฟางข้าวจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยแนวคิดและฝีมือวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาร์กซ์ ณ ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอาร์กซ์กระดาษฟางข้าว ชุมชนลาดบัวขาว อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี จากปัญหาการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่ เกิดมลพิษทางอากาศ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ กลุ่มอาร์กซ์ ได้รับซื้อฟางอัดก้อนจากคนในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า เช่น กระดาษจากฟางข้าว และได้มีการต่อยอดเป็นบรรจุภัณฑ์รักษ์โลกเครื่องใช้ตกแต่ง และประติมากรรมและของที่ระลึก ส่งขายต่างประเทศ อีกทั้งเป็นรายได้เสริมให้คนในชุมชน⁶

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

4. ข้อ 2.2 (2.2.2) เว็บไซต์ <https://www.tsfr.in.th/>

5. ข้อ 2.2 (2.2.3) เว็บไซต์ www.thaifeedmill.org

ภาพที่ 6 การดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนและเกษตรกรอาชีพศึกษาสู่การจัดการขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

2.2.5 โครงการพัฒนาความร่วมมือไทย-ลาว-เมียนมา ขับเคลื่อนการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดน

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาความร่วมมือไทย-ลาว-เมียนมา ขับเคลื่อนการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดน รายละเอียดดังนี้

1) ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมแลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการเกษตรลดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก้ไขปัญหาและลดหมอกควันข้ามพรมแดนร่วมกับ กรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ณ จังหวัดท่าขี้เหล็ก เมื่อวันที่ 25 - 26 พฤศจิกายน 2567 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี นวัตกรรม แนวปฏิบัติดีการจัดการเกษตรลดการเผา แก้ไขปัญหาหมอกควันและขับเคลื่อนสู่ปฏิบัติอย่างรูปธรรมในระดับพื้นที่ โดยมีแผนนำร่องรูปแบบแนวปฏิบัติที่ดีความร่วมมือลดการเผาและลดหมอกควันข้ามแดน “ซังข้าวโพด อาหารสัตว์ ลดเผา” เพื่อส่งเสริมและรณรงค์รวบรวมซังข้าวโพด รวมถึงเพิ่มมูลค่าโดยการหมักหรืออัดซังข้าวโพดเป็นอาหารหยาบสำหรับเลี้ยงสัตว์ ลดต้นทุนการผลิต ลดปัญหาการเผา⁷

ภาพที่ 7 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดการการเกษตรลดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) ร่วมหาหรือความร่วมมือคณะทำงานเวียงแก่นลดเผาขับเคลื่อนแผนและกิจกรรมเวียงแก่น ลดเผา ลดหมอกควันข้ามแดน พื้นที่แนวเขตชายแดนผาตั้ง เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2568 ร่วมกันรณรงค์ลดและการควบคุมการเผาไหม้ใน 19 หมู่บ้านตามแนวเขตชายแดนของอำเภอเวียงแก่นและหมู่บ้านข้างเคียง รวมถึงหาหรือประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การพัฒนาภูมิทัศน์ท่องเที่ยวและระบบนิเวศชุมชนในระยะต่อไป⁸

ภาพที่ 8 ประชุมหาหรือความร่วมมือคณะทำงานเวียงแก่นลดเผาเพื่อขับเคลื่อนแผนและกิจกรรมเวียงแก่นลดเผา ลดหมอกควันข้ามแดนพื้นที่แนวเขตชายแดนผาตั้ง

3) จัดกิจกรรม Kick Off เปิดธนาคารปุ๋ยหมู่บ้านโป่งกลางน้ำ สื่อสารวิถีลดเผาเริ่มแนวปฏิบัติดี ส่งเสริมเกษตรทวียลดเผา ใช้ประโยชน์ และหมุนเวียนเศษวัสดุเกษตร ร่วมเป็นหมู่บ้านริเริ่มแนวปฏิบัติดี เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 เพื่อส่งเสริมเกษตรทวียลดเผา รวบรวมเศษวัสดุเหลือใช้ หมุนเวียนใช้ประโยชน์ โดยผ่านกลไกชุมชนคณะทำงานบ้านโป่งกลางน้ำที่เข้มแข็งได้ช่วยกันกระตุ้นปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างและการขยายผลปฏิบัติไปยังหมู่บ้านข้างเคียงในตำบล และอำเภอแม่สรวยต่อไป การทำปุ๋ยจะใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน จึงจะเกิดการแบ่งปันปุ๋ยอินทรีย์จากธนาคารกลับไปใช้ประโยชน์ยังแปลงเกษตร ธนาคารปุ๋ยหมู่บ้าน ไม่ใช่เรื่องใหม่และเป็นเรื่องที่ยากเกินการปฏิบัติร่วมกันให้เห็นผลได้ และให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว⁹

ภาพที่ 9 จัดกิจกรรม Kick Off เปิดธนาคารปุ๋ยหมู่บ้านโป่งกลางน้ำ สื่อสารวิถีลดเผาเริ่มแนวปฏิบัติดี ส่งเสริมเกษตรทวียลดเผา ใช้ประโยชน์ และหมุนเวียนเศษวัสดุเกษตร ร่วมเป็นหมู่บ้านริเริ่มแนวปฏิบัติดี

2.2.6 การจัดทำข้อเสนอการส่งเสริมและสนับสนุนการประมงทั้งระบบอย่างยั่งยืน

หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยคณะกรรมการธุรกิจประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ร่วมกับ 12 สมาคมการค้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย สมาคมการค้าอาหารสัตว์เลี้ยงไทย สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป สมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทย สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย สมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย สมาคมการประมงนอกน่านน้ำไทย สมาคมกุ้งไทย สมาพันธ์การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไทย สมาคมผู้เพาะเลี้ยงปลาไทย และสมาคมผู้เพาะเลี้ยงปลาทะเลไทย จัดทำข้อเสนอการส่งเสริมและสนับสนุนการประมงทั้งระบบอย่างยั่งยืน (Position Paper)⁵ แบ่งเป็น 4 ประเด็นหลัก คือ

- 1) ข้อเสนอเร่งด่วนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประมงทั้งระบบอย่างยั่งยืน
- 2) ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการทำการประมงอย่างยั่งยืน
- 3) ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน
- 4) ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาการแปรรูปสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

2.2.7 โครงการ “Blockchain Technology for a Real Time Climate Risk Insurance System in Thailand’s Agricultural Sector” ภายใต้โปรแกรม Adaptation Fund Climate Innovation Accelerator (AFCIA I) เฟสแรก

สอวช. และทีมวิจัย BCI ดำเนินโครงการ “Blockchain Technology for a Real Time Climate Risk Insurance System in Thailand’s Agricultural Sector” เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจของการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับระบบประกันภัยพิบัติในประเทศไทย โดยการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนเข้ามาใช้นั้น มีความหวังว่าจะช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดระยะเวลาและลดขั้นตอนในกระบวนการพิสูจน์ภัยพิบัติและการเรียกร้องค่าสินไหม เพิ่มความโปร่งใส และช่วยให้สามารถเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้เกษตรกรเข้าถึงระบบการประกันภัยพิบัติได้ง่ายขึ้นในรูปแบบใหม่ผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application) ที่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลด้วยบล็อกเชนเป็นเทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลที่มีความปลอดภัยสูงและเป็นระบบแบบกระจายศูนย์ (Decentralized Data Structure) ที่สร้างความเชื่อมั่นให้ทั้งเกษตรกร ภาครัฐ และภาคธุรกิจประกันภัยที่ใช้เครือข่ายบล็อกเชนร่วมกัน โดยมีการดำเนินกิจกรรม¹ ดังนี้

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2-Day Kick-Off and Preparation Workshop for The Technical and Economic Feasibility of Blockchain-Based Parametric Insurance in Thailand การประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในระบบประกันภัยพิบัติในภาคเกษตรของประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 - 14 มกราคม 2568

ภาพที่ 10 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “Preparation Workshop for the Technical and Economic Feasibility of Blockchain-based Parametric Insurance in Thailand”

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.nxpo.or.th/th/30749/>)

2) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2-Day Preparation Workshop for the Technical and Feasibility of Blockchain-based Parametric Insurance in Thailand การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในการประกันภัยพิบัติของประเทศไทย เมื่อวันที่ 7 – 8 กรกฎาคม 2568 โดยการประชุมมีเป้าหมายสำคัญ คือ

2.1) เสนอสรุปรายงานการวิเคราะห์เบื้องต้นของภาคเกษตรของไทย ผลสำรวจเกษตรกร และสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในการประกันภัยพิบัติในภาคเกษตรของประเทศไทย ซึ่งได้จัดขึ้นในวันที่ 13-14 มกราคมที่ผ่านมา

2.2) เสนอความเป็นไปได้ในเชิงเทคโนโลยี เพื่อให้เป็นทางแก้ปัญหา (Solution) ที่โปร่งใสและสามารถจ่ายเงินสินไหมทดแทนคืนให้เกษตรกรไทยได้ทันเวลา ซึ่งจะช่วยลดข้อจำกัดของระบบเดิม โดยเฉพาะการจ่ายเงินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพจากพารามิเตอร์สภาพอากาศที่กำหนดไว้ล่วงหน้าด้วยเทคโนโลยีบล็อกเชน นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาประเด็นสำคัญ เช่น การออกแบบสถาปัตยกรรมระบบของประกันภัยด้วยบล็อกเชน (Blockchain-based Parametric Insurance: BBPI) ซึ่งเป็นรูปแบบของการประกันภัยที่นำเทคโนโลยีบล็อกเชนและสัญญาอัจฉริยะ (Smart contracts) มาใช้เพื่อทำให้การจ่ายเงินสินไหมทดแทนเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยอ้างอิงข้อมูลจากพารามิเตอร์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การประเมินถึงความพร้อมของข้อมูลสภาพอากาศ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการเบิกจ่ายเงินสินไหม

2.3) เสนอความเป็นไปได้เชิงเศรษฐกิจ (ธุรกิจ) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบธุรกิจ อุปสงค์ ราคา ความยั่งยืนทางการเงิน และพัฒนารอบการทำงานที่ยั่งยืน 4) กำหนดแผนงานที่ชัดเจน (Implementation Roadmap) สำหรับโครงการนำร่อง (Pilot Project) และแนวคิดพิสูจน์ (Proof-of-Concept) เพื่อวางรากฐานสำหรับการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการหารูปแบบที่เหมาะสม ข้อจำกัดทางเทคนิคและกฎระเบียบ ข้อมูลและแหล่งข้อมูล การเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity building) และแนวทางการพัฒนาขยายผลในระดับแซนด์บ็อกซ์ (Sandbox)

ภาพที่ 11 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในระบบประกันภัยพืชผลของประเทศไทย ทั้งในเชิงเทคโนโลยีและเชิงเศรษฐกิจ (ธุรกิจ)

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.nxpo.or.th/th/36265/>)

3) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในระบบประกันภัยพืชผลของประเทศไทย เมื่อวันที่ 4 - 5 และ 8 กันยายน 2568

2.2.8 การจัดอบรมหลักสูตร LET'S GROW CIRCULAR WORKSHOP จังหวัดสุพรรณบุรี

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสิ่งแวดล้อม หอการค้าไทย ร่วมกับ CE Academy มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย หอการค้า และ YEC (Young Entrepreneur Chamber of Commerce) จังหวัดสุพรรณบุรี จัดอบรมหลักสูตร "LET'S GROW CIRCULAR WORKSHOP" ผลักดันกิจกรรมสร้างต้นแบบ - ร่วมปันความรู้ - ร่วมมือเครือข่าย - เสริมกลไกความยั่งยืน หัวข้อ “SDGs - ยุทธศาสตร์ BCG - เศรษฐกิจหมุนเวียน - สังคมคาร์บอนต่ำ กับ การสร้างสรรค์นวัตกรรม สำหรับ SMEs” เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2568⁵

ภาพที่ 12 กิจกรรมอบรมหลักสูตร LET'S GROW CIRCULAR WORKSHOP จังหวัดสุพรรณบุรี

หมายเหตุ: (2568), (<https://bit.ly/48zEmN>)

2.3 ด้านการท่องเที่ยวและบริการ รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 4 กิจกรรมดังนี้

2.3.1 โครงการบูรณาการจัดการทรัพยากรพันธมิตรการท่องเที่ยวยั่งยืนกระบี่เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Krabi Sustainable Tourism Partnerships for Integrated Resource Management toward Sustainable Development Goals)

สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) (Thai SCP Association) ร่วมกับ สถาบันยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมโลก (Institute for Global Environmental Strategies: IGES) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ดำเนินโครงการบูรณาการจัดการทรัพยากรพันธมิตรการท่องเที่ยวยั่งยืนกระบี่เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Krabi Sustainable Tourism Partnerships for Integrated Resource Management toward Sustainable Development Goals)¹⁰

เนื่องจากจังหวัดกระบี่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนภาคีท้องถิ่นหลากหลายภาคส่วน จนนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงยั่งยืน อาทิ การผลักดันพื้นที่คลองท่อมให้เป็น 1 ใน 3 แหล่งท่องเที่ยวไทย หรือ “สุดยอดแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน 1 ใน 100 ของโลก” (Green Destinations Top 100 Stories 2023) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย Quality Destination” ของประเทศโดยได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมภายในงานมีการนำเสนอรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ จะมีการดำเนินงานทั้งหมด 3 Component ได้แก่

- 1) การพัฒนาแพลตฟอร์มคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (CF Platform)
- 2) การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) ให้แก่สมาชิกสมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ กิจกรรม Green Hotel Plus Coaching เพื่อยกระดับโรงแรมที่มีความพร้อมให้สามารถดำเนินการตามแนวทางโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนทั้ง 7 ด้าน และแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการนี้จะนำไปสู่การ
- 3) จัดทำรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคสมัครใจของท้องถิ่น ในบริบทการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดกระบี่

ภาพที่ 13 การดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการบูรณาการจัดการทรัพยากรพันธมิตรการท่องเที่ยวยั่งยืนกระบี่เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ก่อนกิจกรรม Kick off ของโครงการฯ ได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ Green Hotel สำหรับโรงแรมในกระบี่ที่ยังไม่เคยขอการรับรอง การให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการขยะอาหาร และการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว

2.3.2 โครงการ Thailand Green Plan 2030 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

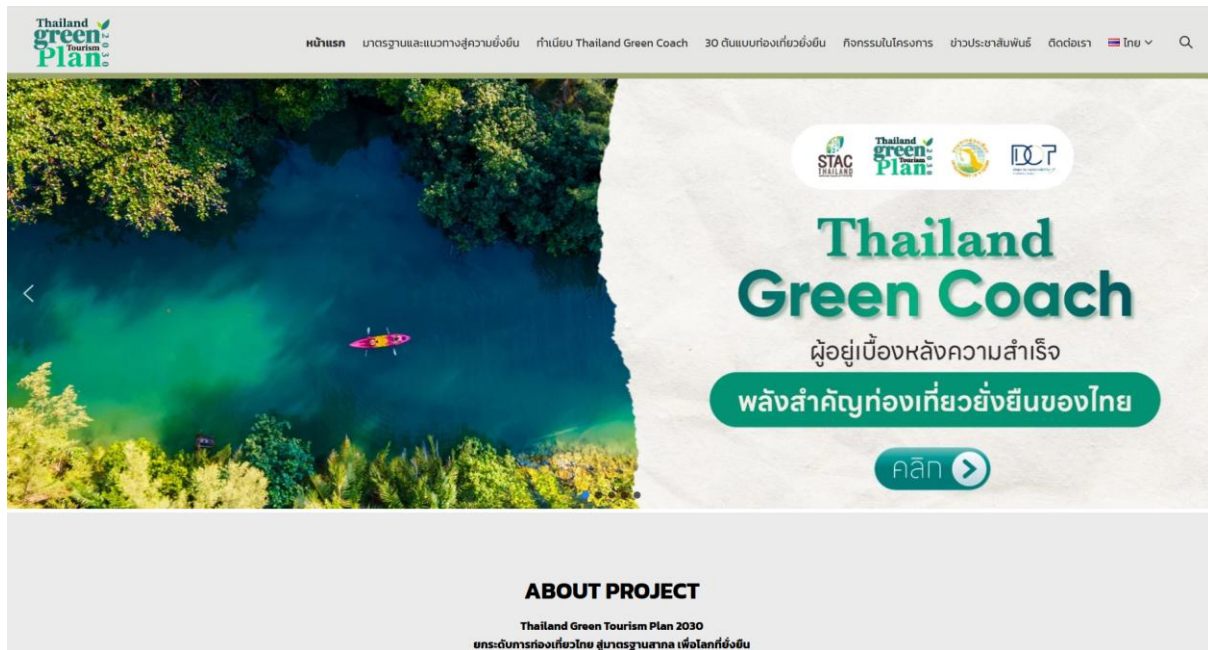
มหาวิทยาลัยมหิดลดำเนินโครงการ Thailand Green Plan 2030 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อจัดทำแผน Thailand Green Plan 2030 เพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย และจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC-D) เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) ได้ร่วมลงนามเป็นพันธมิตรร่วมเป็นขับเคลื่อนแผนฯ กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคองค์กร ระหว่างประเทศ รวม 47 แห่ง (โดยเริ่มดำเนินโครงการฯ เมื่อ สิงหาคม 2568 เป็นระยะเวลา 5 ปี) โครงการมีวัตถุประสงค์¹⁰ ดังนี้

- 1) เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และบูรณาการทรัพยากรและองค์ความรู้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางและเป้าหมายของโครงการฯ เพื่อสร้างระบบนิเวศการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับสากล ภายใต้การดำเนินงานของกรมการท่องเที่ยว และศูนย์ขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประเทศไทย (STAC Thailand)
- 2) เพื่อสนับสนุนบุคลากรขององค์กรในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาโครงการ และผลสานความต่อเนื่องในการบูรณาการการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้สอดคล้องกับแนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC-D)

3) เพื่อร่วมสนับสนุนและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการวิจัย พัฒนา แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และต่อยอดโครงการ เช่น ตัวชี้วัดผลกระทบ การประเมินแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย

4) หน่วยงานที่แสดงเจตจำนงแต่งตั้งผู้ประสานงานหลักของตน เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อและติดตามความก้าวหน้าของความร่วมมือ

ภาพที่ 14 เว็บไซต์โครงการ Thailand Green Plan 2030

หมายเหตุ: (2568), (<https://thailandgreenplan2030.com/th/>)

2.3.3 การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในพื้นที่ 9 พื้นที่พิเศษ และ 12 จังหวัด ตามกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ พร้อมกับการนำส่งเข้าสู่ตลาดการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยการใช้มาตรฐานหรือรางวัลเป็นตัวการันตีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งนำมาสู่การสร้างรายได้ให้กับชุมชนหรือพื้นที่ท่องเที่ยว¹¹

1) แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย จำนวน 40 แห่ง

2) แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย จำนวน 25 แห่ง

3) แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้นำส่งสู่ตลาดการท่องเที่ยว จำนวน 51 แห่ง

4) แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน สร้างรายได้รวม 144,725,129.78 บาท

2.3.4 การพัฒนาต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

อพท. ดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ 9 พื้นที่พิเศษและ 12 จังหวัด โดยใช้มาตรฐานหรือเกณฑ์ของระดับประเทศและนานาชาติพร้อมทั้งได้รับรางวัลในระดับต่าง ๆ¹¹ ดังนี้

1) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาตามมาตรฐาน Global Sustainable Tourism Council (GSTC) จำนวน 6 แห่ง

2) รางวัลจากงานประชุม Green Destinations Global Conference 2025 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-30 กันยายน 2568 ณ เมืองมงต์เปเลียร์ แคว้นอ็อกซิตานี สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดย อพท. ได้รับรางวัลในฐานะองค์กรกลางร่วมขับเคลื่อนและยกระดับ¹² ดังนี้

ภาพที่ 15 เข้าร่วมงานมอบรางวัลภายในงานประชุม Green Destinations Global Conference 2025

2.1) รางวัล Green Destination Awards ในระดับ Gold ประจำปี 2568 จำนวน 1 แห่ง คือ พื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองเก่าสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เป็นแห่งที่ 2 ของประเทศไทยโดย

เมืองเก่าสุโขทัยได้รับผลคะแนนที่ 8.6 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เนื่องจากมีการบูรณาการแนวคิดความยั่งยืนเข้ากับการบริหารจัดการเชิงพื้นที่มาเป็นเวลานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน โดยใช้แนวทางตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกทั้ง 38 ข้อ ของ GSTC (Global Sustainable Tourism Council) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน จากการประเมินโดยคณะกรรมการของ Green Destinations ชี้ให้เห็นว่า เมืองเก่าสุโขทัยมีความโดดเด่นที่ชัดเจนใน 4 ด้าน ดังนี้

- ด้านประเพณีและวัฒนธรรม (Culture & Tradition) ได้คะแนนเต็ม 10 คะแนน ในฐานะที่เป็นแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site) และทำให้มรดกทางวัฒนธรรมสามารถหล่อเลี้ยงเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืน

- ด้านความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน (Social Well-being)
- ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Destination Management)
- ด้านการส่งเสริมภาคธุรกิจและการสื่อสาร (Business & Communication)

ภาพที่ 16 ประกาศนียบัตรรางวัล Green Destination Awards ในระดับ Gold ประจำปี 2568 พื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองเก่าสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

2.2) รางวัลแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 100 แห่งของโลก ประจำปี 2025 หรือ Green Destination Top 100 Stories Awards 2025 จำนวน 5 แห่ง ดังนี้

2.2.1) เชียงคาน จังหวัดเลย: พลิกวิกฤตแม่น้ำโขง หมู่บ้านประมงเชียงคาน กับก้าวอย่างแห่งความหวังสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน" (When the Mekong Changed: A Chiang Khan Fishing Village's Journey Towards Sustainable Tourism) ประเภทเรื่องราวที่นำเสนอ Environment & Climate กับการจัดตั้ง "กลุ่มวิจัยไทบ้าน" เพื่อศึกษาระบบนิเวศและถ่ายทอดความรู้ผ่านศูนย์การเรียนรู้ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สร้างรายได้ให้ชุมชน ควบคู่กับการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และรักษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2.2.2) เมืองเก่าน่าน จังหวัดน่าน: เมืองเก่าน่านที่มีชีวิตต้นแบบการอนุรักษ์ และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน" (Nan Never Sleeps : Reviving a Living Heritage City) ประเภทเรื่องราวที่นำเสนอ Destination Management เมืองมรดกที่มีชีวิต ที่ผ่าน "การวางแผนอย่างมีส่วนร่วม" ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนที่แท้จริง

2.2.3) ท่าชัย - ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย: เมื่อชุมชนทำให้มรดกมีชีวิตอีกครั้ง (Thachai-Si Satchanalai: Voices of the People, Heritage Reawakened) ประเภทรายงานที่นำเสนอ Thriving Communities เป็นต้นแบบของชุมชนที่เปลี่ยนมรดกโลกจากเพียงฉากถ่ายรูป มาเป็นพื้นที่แห่งชีวิต ความภาคภูมิใจ และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเสียงของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญ

2.2.4) เมืองเก่าพัทธยา (นาเกลือ) จังหวัดชลบุรี: เทศกาลเดินกินถิ่นนาเกลือ: พื้นที่ชาวเล สร้างเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (The "Walk & Eat in Naklua": Where Seafood, Stories, and Sustainability Meet) ประเภทรายงานที่นำเสนอ Destination Management โดยเมืองพัทธยา ร่วมกับชุมชนจัด "เทศกาลเดินกิน ถิ่นนาเกลือ" ตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลได้กลายเป็นเวทีสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการกว่า 190 ราย และเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมกว่า 60,000 คนต่อปี สร้างรายได้กว่า 150 ล้านบาท สร้างแรงบันดาลใจให้กับเครือข่ายในการจัดเทศกาลทางวัฒนธรรมอื่น ๆ อีกมากมาย

2.2.5) ชุมชนจีนโบราณชากแง้ว จังหวัดชลบุรี: รากเหง้าที่ไม่ลืม การพลิกฟื้น ตลาดจีนโบราณบ้านชากแง้ว จ.ชลบุรี (Roots that Rise: Chakngeaw Chinese's Market Comeback) ประเภทรายงานที่นำเสนอ Thriving Communities เรื่องราวการฟื้นฟูชุมชนจีนแต่จิวที่มีประวัติศาสตร์การค้ากว่า 100 ปี พัฒนา "ตลาดจีนโบราณชากแง้ว" เพื่อจัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมให้กลับคืนมา จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม สร้างรายได้กว่า 49 ล้านบาทต่อปี ความสำเร็จนี้สะท้อนพลังของวัฒนธรรมชุมชน และการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3) รางวัลรองชนะเลิศจากการประกวด Skål International Sustainable Tourism Awards 2025 (SISTA 2025) ประเภทโครงการที่จัดทำโดยชุมชน รัฐบาล และธุรกิจบริการ (Community, Government and Service Companies Projects) จำนวน 1 แห่ง คือ ชุมชนบ้านผาหมี่ จังหวัดเชียงราย¹³

ผ่านการนำเสนอผลงานการพัฒนาและดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนบ้านผาหมี่ที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือรักษาและสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และความตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ผ่านบทบาทของพลังชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวและชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

4) รางวัลภายในงาน PATA Travel Mart 2025 จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

4.1) รางวัลชนะเลิศ PATA Grand Award 2025 ด้านความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคม (Sustainability and Social Responsibility: SSR) จำนวน 1 รางวัล ได้แก่ ผลงานการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมวิสาหกิจชุมชนกลุ่มโฮมสเตย์บ้านนาตันจัน้อย่างยั่งยืน (Sustainable Cultural Heritage Preservation of the Ban Na Ton Chan Homestay Community Enterprise)

4.2) รางวัล PATA Gold Awards 2025 จำนวน 5 รางวัล

4.2.1) รางวัลประเภท การริเริ่มด้านการปฏิบัติการเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ดีที่สุด (ระดับแหล่งท่องเที่ยว) ได้แก่ ผลงานต้นแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ปลอดภัยอย่างสมดุล

4.2.2) รางวัลประเภทการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล ได้แก่ ผลงานพื้นที่สร้างสรรค์สู่การพลิกฟื้นคืนเมืองเก่าสงขลาสู่ย่านเมืองเก่าที่มีชีวิต

4.2.3) รางวัลประเภทการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล การริเริ่มด้านการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่มและความแตกต่างหลากหลายที่ดีที่สุด ได้แก่ ผลงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อคนทั้งมวล

4.2.4) รางวัลประเภทการริเริ่มด้านการพัฒนาบทบาทสตรีที่ดีที่สุด ได้แก่ ผลงานพลังสตรีกับการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา บ้านสันทางหลวง จังหวัดเชียงราย

4.2.5) รางวัลประเภทการริเริ่มด้านการพัฒนาบทบาทเยาวชนที่ดีที่สุด ได้แก่ ผลงาน "กลุ่มชวนน้องออมถวายเป็นพ่อหลวง" (องค์กรสาธารณประโยชน์)

ภาพที่ 17 อพท. เข้าร่วมรับรางวัลภายในงาน PATA Travel Mart 2025

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.bangkokbiznews.com/pr-news/news/prnews/1196429>)

5) แหล่งท่องเที่ยวได้เป็นสมาชิกเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

5.1) จังหวัดน่าน ได้รับรองเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน (City of Crafts and Folk Art)

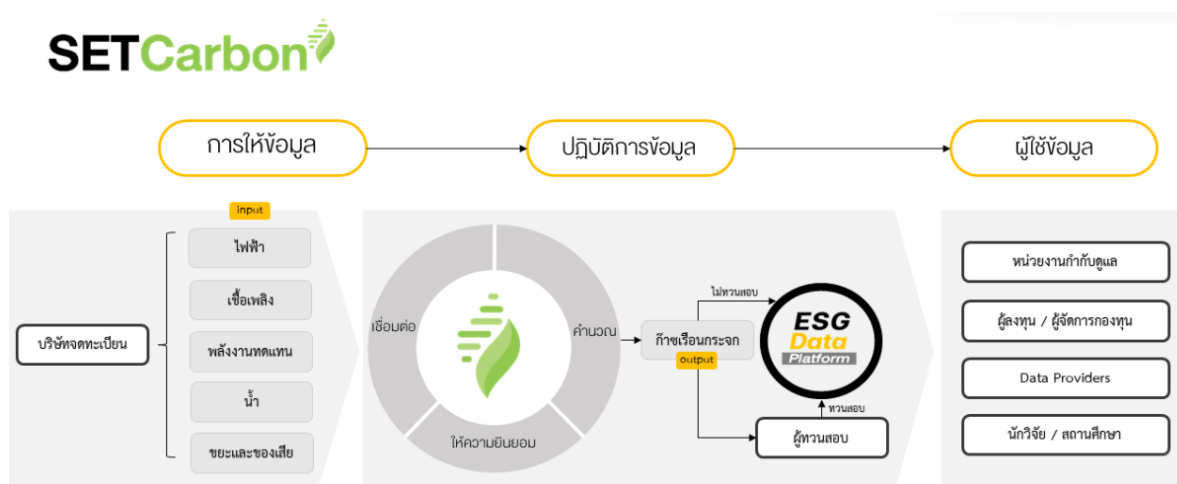
5.2) จังหวัดสงขลาได้รับรองเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร (City of Gastronomy)

2.4 ด้านตลาดทุน รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 5 กิจกรรม ดังนี้

2.4.1 โครงการ SET Carbon แพลตฟอร์มการจัดการข้อมูลก๊าซเรือนกระจก

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET) ดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดการข้อมูลก๊าซเรือนกระจก “SETCarbon” เครื่องมือสำหรับจัดเก็บ คำนวณ และทวนสอบข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจก โดยระบบได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 นอกจากนี้ขยายการให้บริการระบบ SET Carbon ไปยังลูกค้าธนาคารพันธมิตร 2 ราย ได้แก่ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM) และ ธนาคารทหารไทยธนชาติ (TTB) เพื่อสร้างระบบนิเวศการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance) สนับสนุนธุรกิจไทยวัดและจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสีเขียว ด้วยการใช้ข้อมูล ESG พิจารณาสินเชื่อ¹⁴

ภาพที่ 18 การพัฒนาระบบ SET Carbon

หมายเหตุ: (2567), (<https://www.set.or.th/th/about/mediacenter/news-release/article/532-set-carbon>)

2.4.2 โครงการ Climate change management

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการ Climate change management เพื่อสนับสนุนความรู้ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่บริษัทจดทะเบียน ในการคำนวณการปล่อย GHG Scope 3 การตั้งเป้าหมาย NET Zero สอดคล้องตามแนวทาง SBTi และการเตรียมความพร้อมเรื่องการรายงานข้อมูล IFRS S1 และ S2¹⁴

2.4.3 การส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล ESG

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมมือกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อพัฒนาแผนเตรียมความพร้อมการเปิดเผยข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของบริษัทจดทะเบียน ก่อน พ.ร.บ.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฯ จะมีผลบังคับใช้ โดยดำเนินการเตรียมและกำหนดชุดตัวชี้วัดสำหรับการพัฒนาระบบ e-One Report-S เพื่อรองรับการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการรายงานความยั่งยืนของ ISSB (IFRS S1 S2)¹⁴

2.4.4 โครงการส่งเสริมความรู้ด้านความยั่งยืน SET ESG Academy

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้ SET ESG Academy มีส่วนในการสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน และการลงทุนอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัทจดทะเบียน ผู้ลงทุน สถาบันตัวกลาง SMEs สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Live Webinar และ e-Learning เป็นต้น โดยได้ดำเนินกิจกรรม¹⁴ ดังนี้

ภาพที่ 19 เว็บไซต์ SET ESG Academy

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.set.or.th/set-esg-academy/home.html>)

1) จัดทำหลักสูตรและสื่อความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างยั่งยืนครอบคลุม เรื่องคาร์บอนกับโอกาสการลงทุน มาตรฐาน IFRS S1, S2 และ FTSE Russell ESG Scores สำหรับ นักวิเคราะห์การลงทุน ผู้แนะนำการลงทุน ผู้จัดการกองทุนและที่ปรึกษาทางการเงิน รวมถึงสื่อความรู้ต่าง ๆ สำหรับผู้ลงทุน

2) การจัดทำ E-learning จำนวน 10 ชุดความรู้ ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำ ได้แก่

2.1) การพัฒนาบทบาทหน้าที่กรรมการบริษัท

2.2) ESG Related Risk (ERM, Climate Change Risk, Supply Chain Risk, Human Rights Risk, Fraud Risk)

2.3) การตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามหลักวิทยาศาสตร์ (Science-Based Target : SBT)

2.4) การดำเนินธุรกิจเพื่อลดผลกระทบต่อธรรมชาติและ ความหลากหลายทางธรรมชาติ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

6. ข้อ 2.4 (2.4.4) เว็บไซต์ <https://www.set.or.th/set-esg-academy/home.html>

3) ดำเนินโครงการเพื่อขยายผลความรู้ความเข้าใจด้าน ESG ได้แก่

3.1) โครงการพัฒนาอาจารย์เพื่อจัดการเรียนการสอนด้านความยั่งยืนในระดับอุดมศึกษา (ESG Campus Lecturers Program) อาจารย์เข้าร่วมโครงการ จำนวน 86 คน จาก 27 มหาวิทยาลัย โดยอาจารย์ได้นำความรู้ไปต่อยอดเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้าน ESG ในรูปแบบ ผนวกในรายวิชาที่สอนอยู่แล้ว จำนวน 69 วิชา พัฒนารายวิชาใหม่ จำนวน 15 วิชา พัฒนาวិชาโท จำนวน 1 วิชา และพัฒนาหลักสูตร 1 หลักสูตร

ภาพที่ 20 การอบรมในโครงการพัฒนาอาจารย์เพื่อจัดการเรียนการสอนด้านความยั่งยืนในระดับอุดมศึกษา (ESG Campus Lecturers Program)

หมายเหตุ: (2568), (<https://me.eng.chula.ac.th/esg-campus-lecturers-program/>)

3.2) โครงการ ESG Super Seed นิสิต/นักศึกษาสมัครเข้าร่วมผ่านการอบรมและสอบผ่าน e-learning จำนวน 405 คน ผ่านการคัดเลือกเข้า Camp จำนวน 50 คน ได้รับเข้าทำงานด้านความยั่งยืน จำนวน 3 คน

ภาพที่ 21 การเข้าร่วมการอบรมและรับรางวัลภายใต้โครงการ ESG Super Seed

หมายเหตุ: (2568), (https://www.setsustainability.com/storage/photos/4/S__4644924.jpg)

3.3) โครงการ ESG Scholarship สำหรับสื่อมวลชน (ESG KOLs LAB) เพื่อให้เข้าใจ และสามารถสื่อสารประเด็น ESG แก่สังคมได้อย่างถูกต้อง ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 22 คน ได้ผลงานเป็น Clip บทความ และ Podcast จำนวน 22 ชิ้น

3.4) โครงการ ESG DNA เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้าน ESG ผ่าน Platform SET E-learning ให้แก่บริษัทจดทะเบียนและผู้สนใจทั่วไป มีผู้สมัครเข้าร่วม จำนวน 128 องค์กร มีจำนวนพนักงานเข้ารับการอบรมรวม 49,136 คน (สะสมตั้งแต่เริ่มโครงการปี 2566 รวม 402 องค์กร และพนักงานเข้าร่วม 194,480 คน)

2.4.5 ส่งเสริมเรื่อง Sustainable supply chain

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินโครงการ Sustainable supply chain management เพื่อสนับสนุนความรู้ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่บริษัทจดทะเบียนในการวิเคราะห์ การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กร พร้อมทั้งได้ ดำเนินโครงการ Supply Chain Management Awards เพื่อมอบรางวัลให้แก่บริษัทจดทะเบียน ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการประเด็นหรือความท้าทายที่เกิดขึ้นในกระบวนการ ของห่วงโซ่อุปทานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน¹⁴

2.5 ด้านการศึกษาและวิจัย รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 7 กิจกรรม ดังนี้

2.5.1 ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมสนับสนุน การเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายและประกาศ เจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการ สู่เศรษฐกิจสีเขียว เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2567 ณ ห้องประชุมพีนิคซ์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม¹ ดังนี้

1) เพื่อสร้างความร่วมมือและขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานในการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมและส่งเสริมผู้ประกอบการ โดยการเชื่อมโยงนโยบาย มาตรการ และเครื่องมือ สำหรับสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว

2) เพื่อพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสีเขียว เข้าสู่ตลาดสีเขียว และก้าวข้ามผ่านการกีดกันทางการค้า

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

7. ข้อ 2.4 (2.4.5) -1 เว็บไซต์ <https://setsustainability.com/page/sustainable-supply-chain>

8. ข้อ 2.4 (2.4.5) -2 เว็บไซต์ <https://setsustainability.com/page/sustainability-awards>

3) เพื่อรักษาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยและประเทศรวมทั้งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ โดยมีหน่วยงานร่วมประกาศเจตนารมณ์ จำนวน 7 หน่วยงาน ได้แก่

- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย)

ภาพที่ 22 ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจสีเขียว

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.nxpo.or.th/th/27173/>)

เพื่อเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีบทบาทด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านการดำเนินธุรกิจของ SME เข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ตั้งแต่กระบวนการสร้างความตระหนักรู้ ส่งเสริมระบบนิเวศ และสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อการปรับตัวให้สามารถรองรับผลกระทบจากมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ กระบวนการขอรับรองมาตรฐาน กระบวนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลอดจนกระบวนการเข้าสู่ตลาด รวมถึงการผลักดันให้ SME สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทั่วถึง

2.5.2 โครงการพัฒนาองค์ความรู้และเครือข่ายบุคลากรวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ 2

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ดำเนินการจัดสัมมนาเครือข่ายนักวิจัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้หัวข้อ “งานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อม และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ภายใต้ “โครงการพัฒนาองค์ความรู้และเครือข่ายบุคลากรวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ 2” เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเสนอผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อม และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้มีการออกแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 8 หลักสูตร ที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยและกระแสสิ่งแวดล้อมโลก และแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไป โดยมุ่งสร้างความรู้และความเข้าใจด้านการวิจัย รวมถึงทิศทางการดำเนินการภายใต้กรอบการวิจัยให้นักวิจัยสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงต่อการทำงานระยะต่อไป โดยมีรายละเอียดหลักสูตร ดังนี้

1) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน” เมื่อวันที่ 25 - 27 พฤศจิกายน 2567

การอบรมในหลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักวิจัยและนักวิชาการ ถึงทิศทางการดำเนินการในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประชาคมโลก การอบอรมดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนางานวิจัยที่สามารถตอบสนองต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ อาทิ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล การฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงการนี้เป็นโอกาสสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้ที่มีอยู่เพื่อให้นักวิจัยที่เข้าร่วมสามารถพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง การอบอรมนี้ไม่เพียงแต่สร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แต่ยังช่วยให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนวิจัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน¹⁵

ภาพที่ 23 การอบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน”

2) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste)” เมื่อวันที่ 27 – 29 พฤศจิกายน 2567

หลักสูตรการวิจัยด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) ตอบสนองแผนการบริหารจัดการขยะ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่มีเป้าหมายในการลดขยะครัวเรือนลงร้อยละ 10 ต่อปี รวมถึงเพิ่มอัตราการนำขยะจากทุกกระบวนการกลับมาใช้มากขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี โดยการใช้ความรู้การวิจัยและนวัตกรรม การมีส่วนร่วมของภาครัฐและประชาชน เพื่อให้ประเทศมีการบริหารจัดการขยะและของเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

การบรรยายและเสวนาในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรอบงานวิจัยของประเทศไทย 5 – 10 ปี ข้างหน้าด้านการจัดการขยะโดยใช้แนวทางการลดขยะให้เหลือศูนย์และแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนของหน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุน ประเด็นปัญหาในการพัฒนาและพิจารณาให้ทุนสนับสนุนข้อเสนอโครงการวิจัย และการเสวนาในหัวข้อแชร์ประสบการณ์การทำงานวิจัยด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียเหลือศูนย์ และความต้องการงานวิจัยสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักวิจัยที่เข้าร่วมอบรมกว่า 30 คน จากสถาบันการศึกษาและศูนย์วิจัยทั่วประเทศ มีมุมมองในการพัฒนาโครงการวิจัยให้ตอบโจทย์ ช่วยเป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและแก้ปัญหาด้านการจัดการของเสียให้กับประเทศไทยต่อไป¹⁶

ภาพที่ 24 การอบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste)”

3) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านมลพิษทางอากาศ และ PM2.5” เมื่อวันที่ 2 - 4 ธันวาคม 2567

การบรรยายและเสวนาในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรอบงานวิจัยของประเทศ ไทย 5 - 10 ปี ช่างหน้าด้านมลพิษทางอากาศและ PM2.5 เพื่อชะลอปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจาก PM2.5 ทั้งทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพของ หน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุน ประเด็นปัญหาในการพัฒนาและพิจารณาให้ทุนสนับสนุนข้อเสนอโครงการวิจัย และการเสวนาในหัวข้อแชร์ประสบการณ์การทำงานวิจัยด้านการจัดการมลพิษทางอากาศและ PM2.5¹⁷

ภาพที่ 25 การอบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านมลพิษทางอากาศ และ PM2.5”

4) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านมลพิษอุตสาหกรรมและนิเวศอุตสาหกรรม” เมื่อวันที่

16 - 18 ธันวาคม 2567

วัตถุประสงค์การอบรมหลักสูตรดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักวิจัย และนักวิชาการ ถึงทิศทางการดำเนินการในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประชาคมโลก การอบรมดังกล่าวมุ่งเน้นการ พัฒนางานวิจัยที่สามารถตอบสนองต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ อาทิ การจัดการทรัพยากรและของเสีย จากภาคอุตสาหกรรม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทาง BCG Economy Model และการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงการนี้เป็นโอกาสสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้ที่มีอยู่ เพื่อให้นักวิจัยที่เข้าร่วมสามารถพัฒนางานวิจัย ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

การอบรมนี้สร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากร และของเสียจากภาคอุตสาหกรรม อีกทั้งช่วยให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนวิจัยจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้อง กับความต้องการของประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ

ทรัพยากรและของเสียจากภาคอุตสาหกรรม มาถ่ายทอดความรู้และให้แนวทางในการพัฒนางานวิจัยตามกรอบที่ วช. ได้กำหนดไว้ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ นักวิจัยสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตามหลักการ “วิจัยไม่ขึ้นหิ้ง วิจัยไปใช้ประโยชน์”¹⁸

ภาพที่ 26 การอบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านมลพิษอุตสาหกรรมและนิเวศอุตสาหกรรม”

5) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก” เมื่อวันที่ 19 -21 ธันวาคม 2567

การบรรยายและเสวนาในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง อาทิ การบรรยายในหัวข้อ กรอบงานวิจัยและนวัตกรรมภายใต้ความร่วมมือ กฟผ.-วช. ด้านพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก โดยได้รับเกียรติจาก ศ. ดร.ไพศาล กิตติสุขกร ผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนโครงการร่วมสนับสนุนทุนวิจัยและพัฒนา กฟผ.-วช. และคุณอโณทัย สังข์ทอง ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารและทะเบียนคาร์บอนเครดิต องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เป็นวิทยากรร่วมแลกเปลี่ยนกับนักวิจัยที่มีประสบการณ์กับงานวิจัยด้านพลังงาน ถ่ายทอดประสบการณ์ ความท้าทาย และช่องว่างวิจัยในอนาคต โดยมีคุณอำนาจ ทองสถิตย์ อธิบดีอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตร และร่วมวิเคราะห์โจทย์วิจัย สร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรการวิจัยให้สามารถพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย และแชร์ประสบการณ์การทำงานวิจัยด้านพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายระยะกลาง Carbon Neutrality และระยะยาวสู่เป้าหมาย Net Zero Emission ของประเทศไทย¹⁹

ภาพที่ 27 อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก”

6) อบรมหลักสูตร “การเขียนโครงการวิจัยและการดำเนินงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปใช้ประโยชน์ รุ่นที่ 2” เมื่อวันที่ 13 – 15 มกราคม 2568

การอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้เข้าใจ หลักการ แนวคิดและเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับการวิจัยและนวัตกรรมในมิติใหม่ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจจากการฝึกอบรมไปใช้ในการดำเนินการโครงการวิจัยให้มีคุณภาพ และสามารถนำงานวิจัยที่ได้ผลมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้ และเข้าใจถึงการวิจัยเชิงบูรณาการและการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาโครงการวิจัยให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายของตัวชี้วัดของแหล่งทุน หน่วยงาน และประเทศ²⁰

ภาพที่ 28 การอบรมหลักสูตร “การเขียนโครงการวิจัยและการดำเนินงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปใช้ประโยชน์ รุ่นที่ 2”

7) อบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” เมื่อวันที่ 20 – 22 มกราคม 2568

การอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้สามารถเสนอผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันในด้านการจัดการทรัพยากรน้ำภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นหนึ่งในประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง นักวิจัยจะต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกอย่างเข้มงวด โดยจะพิจารณาจากข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประเทศในหลากหลายมิติ การอบรมในครั้งนี้เป็นการฝึกอบรมในระยะที่สอง ซึ่งมีความเข้มข้นมากขึ้น โดยได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ มาร่วมถ่ายทอดความรู้และให้แนวทางในการพัฒนางานวิจัยในหัวข้อ กรอบงานวิจัยของประเทศไทย 5 – 10 ปี ข้างหน้า ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของหน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุน และประเด็นปัญหาในการพัฒนาและพิจารณาให้ทุนสนับสนุนข้อเสนอโครงการวิจัย และการเสวนาในหัวข้อ แשרประสบการณ์การทำงานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ²¹

ภาพที่ 29 การอบรมหลักสูตร “การวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

8) อบรมหลักสูตร “การอบรมการวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ” เมื่อวันที่ 22 - 24 มกราคม 2568

การอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการวิจัย เพื่อให้ นักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ และเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ

เพื่อการพัฒนางานวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายนักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรการวิจัยต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ทั้งในเชิงปัญหา (Agenda-based) หรือเชิงพื้นที่ (Area-based) เพื่อสร้างนักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมคุณภาพของประเทศ ตลอดจนให้สามารถนำงานวิจัยไปแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศได้²²

ภาพที่ 30 การอบรมหลักสูตร “การอบรมการวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ”

ซึ่งทั้ง 8 หลักสูตรเป็นการพัฒนาองค์ความรู้แก่นักวิจัย เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ในการทำงานให้เกิดความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อม สามารถความเชื่อมโยงระหว่างประเด็น และออกแบบการวิจัยที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยมีผู้ผ่านหลักเกณฑ์การฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรกว่า 300 คน²³

2.5.3 รายงานการศึกษาภูมิทัศน์เทคโนโลยีสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Climate Technology Landscape)

สอวช. ร่วมกับ สกสว. จัดทำรายงานการศึกษาภูมิทัศน์เทคโนโลยีสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Climate Technology Landscape) เพื่อออกแบบพัฒนากลไกและนโยบายเพื่อสนับสนุนกรอบประเด็นการเจรจาประเทศไทยในเวทีเจรจาระหว่างประเทศ โดยการวิเคราะห์ภูมิทัศน์การขับเคลื่อนเทคโนโลยีด้านสภาพภูมิอากาศนี้สอดคล้องกับการประชุมองค์การย่อยภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครั้งที่ 61 (SB61) ที่เน้นให้ความสำคัญของระบบนิเวศสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามกลไกกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) ซึ่งตรงกับบทบาทของ สอวช. ที่เป็นหน่วยประสานงานกลางด้านการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (National Designated Entity, NDE Thailand) สนับสนุนกรอบประเด็น

การเจรจาประเทศไทยในเวทีเจรจาระหว่างประเทศโดยเฉพาะการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of the Parties, COP) และเป็นฐานการพัฒนากรอบนโยบายการออกแบบระบบนิเวศของเทคโนโลยีด้านสภาพภูมิอากาศที่ต้องพึ่งพาผู้ดำเนินการที่มีบทบาทแตกต่างกันต่อไปให้เหมาะสมของแต่ละเทคโนโลยีเฉพาะและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย¹

2.5.4 พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2568 สอวช. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) และมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (ม.ส.ท.) ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ฐานข้อมูลและตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ ได้แก่ ก๊าซเรือนกระจก (GHGs) เศรษฐกิจหมุนเวียน (CE) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG)

เพื่อรองรับเศรษฐกิจการค้าและความยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนาตัวชี้วัดและข้อมูลค่าเป้าหมายสนับสนุนหมุดหมายที่ 10 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในแผนพัฒนาฯ ฉบับต่อไป รวมถึงเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดด้าน GHGs, CE, SDG และการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ¹

ภาพที่ 31 พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ 10 หน่วยงาน

หมายเหตุ: (2568), (<https://www.nxpo.or.th/th/36678/>)

2.5.5 การประชุมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ สัญจร

สอวช. ร่วมกับ สกสว. ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยยั่งยืนแห่งประเทศไทย เข้าร่วมการประชุมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์สัญจร โดยโครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในระยะที่ 2 นี้ มุ่งเน้นการขยายผลสู่การปฏิบัติ (Scaling up) ผ่านการสร้างฐานข้อมูล การจัดอบรม สัญจร และเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ พร้อมส่งต่อองค์ความรู้เชิงนโยบาย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงตามบริบทของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินโครงการสร้างการมีส่วนร่วมและการรับรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทย¹

สอวช. ริเริ่มโครงการ Net Zero Campus ขึ้น โดยต้องการให้แต่ละมหาวิทยาลัยได้มาร่วมออกแบบแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดขึ้นจากภายในมหาวิทยาลัยก่อน และเมื่อมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้แล้วจะสามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนในท้องถิ่น สังคม ชุมชน และอุตสาหกรรมในพื้นที่ของตนเองได้ รวมถึงการบูรณาการทำงานร่วมกับจังหวัด ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานในระดับจังหวัดเพื่อร่วมขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับประเทศต่อไป²⁴ โดยได้ดำเนินการจัดประชุม 4 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ณ กทม.

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2568 ณ จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2568 ณ จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 32 การประชุมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์สัญจร ครั้งที่ 1

2.5.6 ลงนามความร่วมมือดำเนินโครงการ “การพัฒนาสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ดียังยืน และการจัดการขยะโรงอาหารด้วยนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม”

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดศรีสะเกษ องค์การบริหารจังหวัดศรีสะเกษ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ และบริษัทไมโครกรีนเทค จำกัด ได้ร่วมลงนามความร่วมมือดำเนินโครงการ “การพัฒนาสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ดียังยืน และการจัดการขยะโรงอาหารด้วยนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม (Zero waste Canteen)” เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อส่งเสริมการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นปริมาณขยะให้เหลือน้อยที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนานโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวและร่วมกันผลักดันมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษให้ก้าวสู่ UI Green Metric World University Ranking โดยโครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โลกร้อน มลพิษทางอากาศ ปัญหาขยะ ปัญหาฟอสต์แพชั่น เป็นต้น โดยปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โลกร้อน มีผลกระทบมากขึ้นให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยกว่าจีนและอเมริกา แต่ได้รับผลกระทบมาก และสำหรับการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวสามารถเริ่มต้นง่าย ๆ ด้วยการจัดการขยะอาหาร การลดใช้พลาสติก และการดำเนินงานสำนักงานสีเขียว ซึ่งทุกอย่างต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคน ทั้ง ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรในมหาวิทยาลัย นักศึกษา²⁵

ภาพที่ 33 พิธีลงนามความร่วมมือดำเนินโครงการ “การพัฒนาสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ดียังยืน และการจัดการขยะโรงอาหารด้วยนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม”

2.5.7 โครงการศูนย์กลางความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ

โครงการศูนย์กลางความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ (Hub of Knowledge for Low Carbon Materials) ดำเนินโครงการฯ โดยคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนับสนุนงบประมาณโดย วช. โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการเพื่อสร้างความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำจากการเกษตรเพื่อการเพิ่มมูลค่าและการลดรอยเท้าคาร์บอน สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ประเทศไทย) เข้าร่วมเครือข่าย โดยหน่วยงานเครือข่ายจากภาคการศึกษา ภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชนในประเทศและต่างประเทศ 33 แห่ง¹⁰

ภาพที่ 34 พิธีลงนามความร่วมมือดำเนินโครงการศูนย์กลางความรู้ด้านวัสดุคาร์บอนต่ำ (Hub of Knowledge for Low Carbon Materials)

2.6 ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 1 กิจกรรม ดังนี้

ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.)

สวทช. และ กรมควบคุมมลพิษ ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2568 เพื่อผลักดันนวัตกรรมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเชิงระบบเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการคุณภาพอากาศ (PM2.5) และคุณภาพน้ำ นำร่องใช้นวัตกรรมตรวจวัดและพัฒนาคุณภาพน้ำ ร่วมแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่แม่น้ำและลุ่มน้ำกก เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยให้เข้าถึงประชาชน แก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศอย่างยั่งยืน²⁶

ภาพที่ 35 พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.)

2.7 ด้านประชาสังคมและองค์กรเอกชน รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 2 กิจกรรม ดังนี้

2.7.1 โครงการยกระดับมาตรฐานชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมกับ สมาคมชาเล้ง และร้านรับซื้อของเก่า จัดการฝึกอบรม “หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า” ซึ่งได้รับทุนวิจัยจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับมาตรฐานของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าในทุกมิติ ทั้งด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย วิชาชีพ การดำเนินธุรกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเป็นระบบนิเวศเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circularity Ecosystem) โดยการนำวัสดุรีไซเคิลคุณภาพดีกลับเข้าสู่ระบบได้ในพื้นที่นำร่อง กรุงเทพมหานคร และจังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก EEC การฝึกอบรมในครั้งนี้มีจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมประมาณ 220 คนทั้งผู้ประกอบการอาชีพชาเล้งและผู้ประกอบการอาชีพร้านรับซื้อของเก่า

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมและผ่านการทดสอบทั้งทฤษฎีและปฏิบัติและลงทะเบียนกับสมาคมชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าตามเงื่อนไขของโครงการฯ ได้แก่ ใบประกาศนียบัตร เสื้อคลุมสำหรับสวมใส่ในขณะปฏิบัติงาน ป้ายติดรถ ป้ายติดร้าน เครื่องชั่งกิโล เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าในการเข้าสู่ระบบ อันเป็นการสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้และพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมายของโครงการ²⁷

ภาพที่ 36 การฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า

2.7.2 ยกระดับคุณภาพชีวิตชาเล้ง และร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน ขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยูนิลีเวอร์ จับมือ แม็คโคร และโลตัส ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน พร้อมขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2567 โดยสถาบันฯ ได้รับความสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานโครงการยกระดับมาตรฐานชาเล้ง และร้านรับซื้อของเก่า โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดการและแปรรูปวัสดุรีไซเคิลให้เป็นวัตถุดิบคุณภาพสูงแบบครบวงจร เพื่อช่วยลดขยะพลาสติกให้ได้จำนวน 50,000 ตันต่อปีภายในปี พ.ศ. 2569 และรับมือกับความท้าทายด้านความยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน ก็ยังสามารถลดการใช้ทรัพยากร ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก²⁸

ภาพที่ 37 กิจกรรมส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน พร้อมขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

2.8 ด้านนโยบายและแผน รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 3 กิจกรรม ดังนี้

2.8.1 ปรับปรุงแผนการขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2567 – 2580 ครั้งที่ 1

สผ. ดำเนินการปรับปรุงแผนการขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2567 – 2580 ครั้งที่ 1 สามารถดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์ของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม²⁹ หรือคลิกลิงก์ดาวน์โหลดผ่านแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

9. ข้อ 2.8 (2.8.1) ดาวน์โหลดแผนการขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2567 – 2580 ครั้งที่ 1 <https://spd.onep.go.th/?p=8616>

2.8.2 โครงการแซนด์บ็อกซ์ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต กรณีเครื่องปรับอากาศ

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย ดำเนินโครงการแซนด์บ็อกซ์ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต กรณีเครื่องปรับอากาศ (Air-con Extended Producer Responsibility Sandbox Project) ระหว่าง ตุลาคม 2567 - กรกฎาคม 2568 โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) เพื่อแก้ปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดการที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การนำหลักการความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) มาใช้จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้เกิดการติดตามและตรวจสอบซากผลิตภัณฑ์หลังการใช้งานนั้นจะได้รับการจัดการหลังหมดอายุการใช้งานได้อย่างเหมาะสม โดยโครงการนี้ได้ออกแบบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของซากเครื่องปรับอากาศและตู้เย็นในรูปแบบคล้ายคลึงกับหลักการที่ผู้ประกอบการมอบหมายให้กับองค์กรความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Producer Responsibility Organization; PRO) ดำเนินการ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุน (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในบริบทของประเทศไทยต่อไป⁴

2.8.3 การประชุม The IPPIN Advisory Group Forum and CSIRO Ending Plastic Waste Symposium 2024

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เข้าร่วมการประชุม The IPPIN Advisory Group Forum and CSIRO Ending Plastic Waste Symposium 2024 ณ Sofitel Melbourne on Collins ประเทศออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2567 และได้ร่วมนำเสนอข้อมูลภายใต้ธีม Envisioning 2030: the pivotal role of Southeast Asian countries in ending plastic waste เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกทั้งในเชิงระดับนโยบายและการปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม Roadmap ที่จะลดปริมาณขยะพลาสติกของประเทศบนพื้นฐานของการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืนตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และได้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานการดำเนินการร่วมแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกจากหน่วยงานของประเทศต่าง ๆ โดยโครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของ การวิจัยขยะพลาสติกของ The Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) ซึ่งมีเป้าหมายในการลดขยะพลาสติกที่เข้าสู่สิ่งแวดล้อมของออสเตรเลียให้ได้ร้อยละ 80 ภายในปี 2573³⁰

ภาพที่ 38 การประชุม The IPPIN Advisory Group Forum and CSIRO Ending Plastic Waste Symposium 2024

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

10. ข้อ 2.8 (2.8.2) คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ <https://www.youtube.com/watch?v=2BfJclOccNM>

2.9 ด้านการเผยแพร่สร้างความตระหนักและวิถีชีวิต รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังนี้

2.9.1 การอบรมพัฒนาศักยภาพของโครงการชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2 ในโครงการลดเปลี่ยนโลกกับโตโยต้า ภายใต้โครงการโตโยต้าเมืองสีเขียว

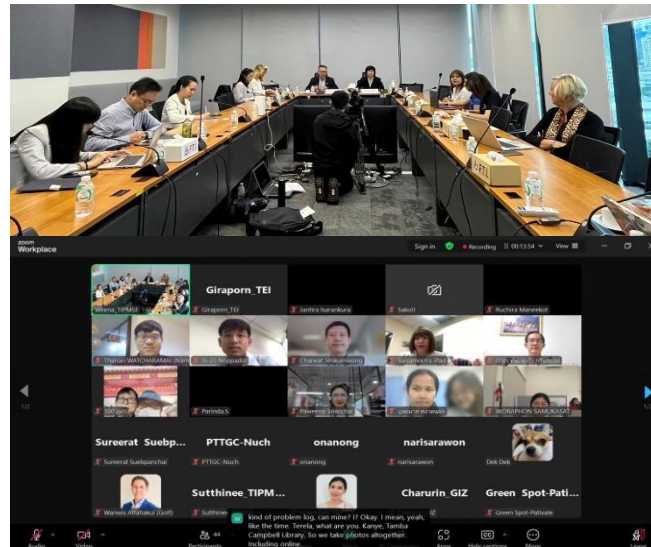
บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมจัดกิจกรรมการอบรมพัฒนาศักยภาพของโครงการชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2 เมื่อวันที่ 12 – 13 กันยายน 2567 โดยการอบรมดังกล่าวมี ชุมชนทั้ง 16 แห่ง เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ อย่างเข้มข้นจากนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมและผู้เชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง ความสำคัญของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการลดภาวะโลกร้อน รู้จักและเข้าใจแนวทางการสร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน ด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงาน ภาคการเกษตร ด้วยการลดเผา ลดใช้สารเคมี และการปล่อยของเสีย (ขยะและน้ำเสีย) ให้รู้จักปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงเรียนรู้การชดเชยคาร์บอนด้วยคาร์บอนเครดิต พร้อมกันนี้เพื่อให้ 16 ชุมชนที่เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการแกนนำโครงการฯ ได้พัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพในการอบรมได้มีกิจกรรม Work shop ให้ความรู้การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ประเมินผลชุมชนลดเปลี่ยนโลก จากนักวิชาการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และการวางแผนและนำเสนออย่างไรให้น่าสนใจ³¹

ภาพที่ 39 การอบรมพัฒนาศักยภาพของโครงการชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2 ในโครงการลดเปลี่ยนโลกกับโตโยต้า

2.9.2 กิจกรรมการบรรยายบรรยายกับฉลากเขียว เพื่อการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ยั่งยืน

สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้เชิญนักวิชาการจากสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ร่วมบรรยายในหัวข้อ “บรรจุภัณฑ์กับฉลากเขียว” เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2567 เพื่อให้ผู้ผลิตและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการรับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วด้วยเครื่องมือ EPR (Extended Producer Responsibility) โดยเน้นถึงความสำคัญของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ยั่งยืนด้วยการรับรองฉลากเขียวและฉลากผลิตภัณฑ์หมุนเวียน สร้างความตระหนักให้ผู้ผลิตดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การใช้งาน และการจัดการผลิตภัณฑ์หลังหมดอายุการใช้งาน ซึ่งมีการส่งเสริมการคัดแยก การรับคืน และการกำจัดของเสียที่แสดงให้เห็นถึงการขยายความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต นอกจากนี้ฉลากเขียวและฉลากผลิตภัณฑ์หมุนเวียนยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์³²

2.9.3 โครงการการประกวดออกแบบพื้นที่ออกแบบเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนโดยใช้ผนังยับยั้งจากของเสียอุตสาหกรรม

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย ดำเนินโครงการการประกวดออกแบบพื้นที่ออกแบบเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนโดยใช้ผนังยับยั้งจากของเสียอุตสาหกรรม (Sustainable Design Contest) ระหว่างตุลาคม 2567 – กรกฎาคม 2568 ซึ่งเป็นการต่อยอดจากโครงการการศึกษาและจัดทำเกณฑ์สิ้นสุดการเป็นของเสีย สำหรับแบบพิมพ์ปูนปลาสเตอร์ไม้ใช้แล้ว โดยโครงการการประกวดดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผนังยับยั้งรีไซเคิลโดยการออกแบบการใช้งาน ตามแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนครอบคลุมทั้ง 3 มิติ ให้เหมาะสมกับบริบทและพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมศักยภาพของนิสิต/นักศึกษาซึ่งกำลังสำคัญในการกระตุ้น/ส่งเสริมและรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวคิดการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน⁴

2.9.4 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมประชุมวิพากษ์หลักสูตรการอบรม Train the trainer “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน สู่สังคมคาร์บอนต่ำ” และ หลักสูตรการอบรม “การจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน” เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2567 เพื่อเตรียมพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ³³ โดยหลักสูตรการอบรมดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ประกอบด้วยหลักสูตรดังนี้

- 1) แนวคิดและแนวทางปฏิบัติด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
- 2) แนวคิดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการลดก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะ
- 3) การเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

11. ข้อ 2.9 (2.9.3) คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ <https://www.youtube.com/watch?v=HPQBz1kgwcA&t=169s>

ภาพที่ 41 ประชุมวิพากษ์หลักสูตรการอบรม Train the trainer

2.10 ด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังนี้

2.10.1 การเตรียมความพร้อมและขั้นตอนการยื่นขอการรับสมัครขอการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ชี้แจงการเตรียมความพร้อมและขั้นตอนการยื่นขอการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค ได้แก่

- 1) ผลิตภัณฑ์ผ้าและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้า
- 2) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย
- 3) ผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติ
- 4) ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป

อีกทั้งยังมีผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองจากโครงการฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนฯ ในปีที่ 1 เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติ และสร้างแรงบันดาลใจในความสำเร็จสู่การได้รับการรับรองต่อไป ณ ห้องประชุม สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้มีผู้สนใจเข้ารับฟังการเตรียมความพร้อมฯ ประมาณ 60 ราย ทั้งแบบออนไซต์และออนไลน์³⁴

ภาพที่ 42 รับฟังการเตรียมความพร้อมและขั้นตอนการยื่นขอการรับสมัครขอการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.10.2 การเสวนา “TEI - Ecolabelling Forum 2024: Green Solution for Production ตอบโจทย์การผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม”

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย จัดกิจกรรมเสวนา “TEI-Ecolabelling Forum 2024: Green Solution for Production ตอบโจทย์การผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม” พร้อมทั้งจัดพิธีมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ได้รับรองฉลากเขียว ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ประจำปี 2566 - 2567” เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2567 โดยมีวิทยากรจาก BOI สสว. และตัวแทนบริษัทที่ขอการรับรองฉลากเขียวร่วมพูดคุยถึงการเป็นสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีประเด็นในการเสวนา³⁵ ดังนี้

1) นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งฉลากสิ่งแวดล้อมคือกลไกสำคัญหนึ่งที่ขับเคลื่อนตลาดสีเขียวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวของภาครัฐ โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐเพื่อการผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ตลอดจนเพื่อสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อมในการผลิตและบริการสีเขียว และมุ่งสู่การผลิตและบริการที่ยั่งยืน

2) ฉลากสิ่งแวดล้อมกับการผลิตสีเขียว กรมควบคุมมลพิษได้ประสานกับกระทรวงการคลัง เพื่อกำหนดให้พัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามบัญชีรายชื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ เป็นพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือ ซึ่งการพิจารณาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะพิจารณาตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตามความสำคัญและความพร้อมของผู้ผลิตในการดำเนินการ โดยเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กำหนดให้สินค้าต้องผ่านคุณภาพหรือมาตรฐานเทียบเท่าสินค้าทั่วไป หรือได้รับ มอก. และมีคุณสมบัติด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การพิจารณาประสิทธิภาพพลังงานระหว่างการผลิตหรือการใช้งาน ไม่ใช่สารเคมีหรืออันตรายต่าง ๆ ในการผลิต มีการจัดการวัตถุดิบ ขบวนการผลิต ที่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หรือขยะหลังผลิตภัณฑ์หมดอายุ มีอายุการใช้งาน การสำรองอะไหล่ยาวนานขึ้น ปัจจุบัน บัญชีรายชื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ

ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2567 มีรายการสินค้าและบริการที่ขึ้นทะเบียน 42 ประเภท 1683 รายการ ประกอบด้วย 1. ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1 หรือฉลากเขียว 2. สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมควบคุมมลพิษ หรือตะกร้าเขียว 3. ฉลากทางเลือกด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ฉลากลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์

3) แนวโน้มปัจจุบันของผู้บริโภคด้านสิ่งแวดล้อม ยังมีความตระหนักรู้เพิ่มขึ้นแต่ยังคงต่ำ ความเข้าใจยังมีจำกัด อีกทั้งยังมีความท้าทายที่ผู้บริโภคจำนวนมากมองว่าผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืนมีราคาแพงกว่า การเข้าถึงผลิตภัณฑ์นั้นยังจำกัดแต่พื้นที่ในเมือง และยังต้องการรายละเอียดที่ชัดเจนของผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อ โดยปัจจัยความสำเร็จของการผลิตสีเขียวคือการมีส่วนร่วมของห่วงโซ่ทั้งหมดทั้งภาครัฐ ภาคผู้ผลิต และผู้บริโภค

ภาพที่ 43 กิจกรรมการเสวนา “TEI - Ecolabelling Forum 2024: Green Solution for Production ตอบโจทย์การผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม”

ภาพที่ 44 กิจกรรมการเสวนา “TEI - Ecolabelling Forum 2024: Green Solution for Production ตอบโจทย์การผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม”

2.10.3 สัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจัดกิจกรรมสัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า ผ่านการประชุมออนไลน์ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2567 พร้อมทั้งได้รับเกียรติจาก รศ.ไชยะ แซ่ม้อย คณบดีวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการเทคนิค คณะที่ 117 ผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า รวมถึงผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน กว่า 60 หน่วยงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฯ โดยหม้อแปลงไฟฟ้าที่จะได้รับฉลากเขียวต้องมีคุณสมบัติดังนี้³⁶

- 1) ค่าพิกัดกำลังไฟฟ้าสูญเสีย และระดับความดังของเสียงรบกวนไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด
- 2) สีและสารเคลือบที่ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์ต้องไม่มีโลหะหนักหรือสารประกอบของโลหะหนัก
- 3) ผู้ผลิตต้องมีนโยบายหรือมีระบบการจัดการรับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว

และมีการจัดการที่เหมาะสม

ทั้งนี้การสัมมนาถู่วงไปด้วยดี และจะนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารงานฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาประกาศใช้ต่อไป

ภาพที่ 45 กิจกรรมสัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า ผ่านการประชุมออนไลน์

2.10.4 สัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์วัสดุ ก่อผนัง ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จและผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจัดกิจกรรมสัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์วัสดุก่อผนัง ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จและผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 พร้อมทั้งได้รับเกียรติจาก รศ. ดร.ก่อโชค จันทรวงกูร คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประธานคณะกรรมการเทคนิค คณะที่ 61 ผลิตภัณฑ์วัสดุก่อผนัง และประธานคณะกรรมการเทคนิค คณะที่ 130 ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จ และ คุณสักริ แสนสุภา ประธานคณะกรรมการเทคนิค คณะที่ 104 ผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ รวมถึงผู้แทนหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนกว่า 80 หน่วยงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฯ³⁷

โดยผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่จะได้รับรองฉลากเขียว จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดทั่วไป และข้อกำหนดพิเศษของข้อกำหนดฉลากเขียว ต้องมีการลดก๊าซเรือนกระจก วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ต้องมีส่วนจากผลิตภัณฑ์หลังจากการใช้งานหรือวัสดุเหลือทิ้งในกระบวนการผลิต(เฉพาะวัสดุก่อผนัง) และต้องไม่มีสารเคมีที่เป็นอันตราย การสมัครแล้วไปด้วยดีและจะนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารงานฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาประกาศใช้ต่อไป

ภาพที่ 46 กิจกรรมสัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์วัสดุก่อผนัง ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้น คอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จและผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ

2.11 ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ รวบรวมผลการดำเนินงานได้ทั้งหมด 7 กิจกรรม ดังนี้

2.11.1 โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในระดับสากล

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) ดำเนินโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในระดับสากล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการส่งเสริมผู้ประกอบการในการขอรับรองเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์หรือฉลากลดโลกร้อน คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจหมุนเวียน และฉลากคาร์บอนต่าง ๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย และมีจำนวนผลิตภัณฑ์ฉลากคาร์บอนเพิ่มขึ้น โดยมีสถิติการรับรอง³⁸ ดังนี้

- ฉลากลดโลกร้อน	จำนวน 476 ผลิตภัณฑ์ จาก 53 บริษัท
- คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์	จำนวน 2,880 ผลิตภัณฑ์ จาก 364 บริษัท
- คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจหมุนเวียน	จำนวน 208 ผลิตภัณฑ์ จาก 45 บริษัท
- คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร	จำนวน 949 องค์กร
- เครื่องหมายคลุโหมด	จำนวน 12 บริษัท
- การชดเชยคาร์บอนในระดับองค์กร	จำนวน 40 องค์กร

- การชดเชยคาร์บอนในระดับผลิตภัณฑ์	จำนวน 15 ผลิตภัณฑ์
- การชดเชยคาร์บอนในระดับอีเวนต์	จำนวน 43 งาน
- การชดเชยคาร์บอนในระดับบุคคล	จำนวน 97 คน

2.11.2 แพลตฟอร์มการคำนวณ การรายงาน และทวนสอบค่า Embedded Emissions และค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้พัฒนาแพลตฟอร์มการคำนวณ การรายงาน และทวนสอบค่า Embedded Emissions และค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ โดยมีองค์กร จำนวน 21 องค์กร จำนวน 50 ผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการเพื่อทดลองการใช้แพลตฟอร์ม³⁸

2.11.3 แนวทางการรายงาน CBAM สำหรับ 4 ประเภทอุตสาหกรรม

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดทำแนวทางการรายงาน CBAM สำหรับ 4 ประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่ เหล็ก อลูมิเนียม ปูนซีเมนต์ และไฟฟ้า เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ประกอบทำความเข้าใจในการรายงาน CBAM ได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ผ่านทางเว็บไซต์ของ อบก.³⁸

2.11.4 โครงการยกระดับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินโครงการยกระดับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567 – 22 สิงหาคม 2568 เพื่อพัฒนารอบการรายงานความยั่งยืนที่เหมาะสมสำหรับ MSME ตามประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1) ภาคเกษตร
- 2) ภาคอุตสาหกรรมและการผลิต
- 3) ภาคการค้าส่ง - ค้าปลีก
- 4) ภาคบริการ

พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มรายงานความยั่งยืนสำหรับ MSME และแนวทางในการผลักดันและขับเคลื่อนให้ MSME บูรณาการแนวคิด ESG เข้าไปในกระบวนการดำเนินธุรกิจของ MSME ด้วย

เนื่องจาก MSME เป็นส่วนหนึ่งของ Supply Chain ในธุรกิจขนาดใหญ่ และมีสัดส่วนถึง 99.5% ของวิสาหกิจทั้งหมดในประเทศไทย โดยอยู่ทั้งในฐานะผู้ผลิตวัตถุดิบ ผู้ให้บริการและผู้พัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนการผลิตให้กับธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีการดำเนินการปรับตัวด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม สังคม บรรษัทภิบาล (Environment, Social, Governance, ESG) ในการดำเนินธุรกิจแล้วจากทิศทางของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ในขณะที่ MSME มีข้อจำกัดทั้งทางด้านเงินทุน เทคโนโลยีและความรู้ ทำการปรับตัวเป็นไปได้ช้าและยาก อย่างไรก็ตาม หาก MSME ไทยไม่สามารถยกระดับและปรับตัวได้ทันในด้าน ESG ก็จะไม่สามารถเป็นส่วนหนึ่งของ Supply Chain ในบริษัทขนาดใหญ่ได้อีก สินค้าไทยจะถูกจำกัดการเข้าถึงตลาดสำคัญ ต้นทุนทางการค้าจะสูงขึ้น และโอกาสใหม่ ๆ ทางธุรกิจจะหายไปอย่าง ดังนั้นการยกระดับ MSME จึงเป็นการขับเคลื่อนที่สำคัญต่อโอกาสของประเทศในระยะยาว²⁹

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

12. ข้อ 2.11 (2.11.3) เว็บไซต์ <https://thaicarbonlabel.tgo.or.th/>

2.11.5 การพัฒนา ECONEP Application

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนา Application เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรให้มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน (SCP) ภายใต้แนวคิด “Change to Chance for Future Perfect” ใน 3 Features คือ

- 1) ลด ละ เลิก พลาสติก (End Plastic Waste)
- 2) กินเกลี้ยงจาน (Zero Food Waste)
- 3) เดินทางยั่งยืน (Drive Cool)

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สผ. สามารถบันทึกกิจกรรมประจำวัน ในช่วงเวลาทำงาน โดยระบบจะบันทึกข้อมูลพฤติกรรมของบุคลากร และให้เหรียญรางวัลเพื่อกระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม²⁹

2.11.6 การลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 ของประเทศไทย (สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) ประเด็นการลดขยะอาหาร

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการจัดกิจกรรมการลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 ของประเทศไทย (สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) ประเด็นการลดขยะอาหารเพื่อสะท้อนถึงจุดยืนของรัฐบาลไทยที่ให้ความสำคัญกับการลดขยะอาหาร และถือเป็นก้าวสำคัญในการนำพาประเทศเข้าสู่ทศวรรษแห่งการลงมือทำ อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับประชาคมโลก ร่วมกับ ภาศิเครือข่าย 15 หน่วยงาน เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 โดยแบ่งหน่วยงานภาศิ³⁹ ดังนี้

1) ภาศิองค์กรนำร่องผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าซีคอน สยามพารวอร์น เซ็นทรัลพัฒนา เดอะมอลล์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยยั่งยืนแห่งประเทศไทย

2) ภาศิองค์กรนำร่องผู้สนับสนุน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ โดยศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุ ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และ บริษัทไทยยูธกรุป จำกัด

ทั้งนี้ ได้มีการขยายผลการลงนาม MOU ไปสู่การปฏิบัติด้วยการดำเนินโครงการลดเหลือ ลดทิ้ง : Stop Food Waste SDG 12.3 ในองค์กรนำร่องผู้ปฏิบัติ (ศูนย์การค้า) จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ สยามพารวอร์น เซ็นทรัลพัฒนา เดอะมอลล์ และซีคอน ผ่านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ร้านอาหารภายในศูนย์การค้ามีการจัดการขยะอาหารเพื่อนำไปสู่การลดขยะอาหารอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมในภาคบริการ ในเดือนมกราคม 2569²⁹

ภาพที่ 47 การลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 ของประเทศไทย (สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) ประเด็นการลดขยะอาหาร

2.11.7 โครงการ Climate and Biodiversity Mainstreaming in Sustainable Tourism

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ดำเนินโครงการ Climate and Biodiversity Mainstreaming in Sustainable Tourism ระหว่างวันที่ 25 กันยายน 2568 - 30 ธันวาคม 2569 เพื่อสร้างความร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างกลไกการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และขับเคลื่อนรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนของไทย ซึ่งมีการดำเนินงานภายใต้โครงการ BioClima โดยมุ่งเน้น

1) การพัฒนารอบแนวทางการท่องเที่ยวตามแนวทาง SCP โดยกำหนดหลักการสำคัญ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการของเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ ผลิตภัณฑ์และบริการที่ยั่งยืน และคุณค่าต่อชุมชน

2) การจัดทำแนวทางปฏิบัติการตาม SCP พร้อมเครื่องมือและตัวอย่างเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) การศึกษากลไกทางการเงิน เช่น สินเชื่อ สีเขียว มาตรการจูงใจทางภาษี ฯลฯ ที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน²⁹

บรรณานุกรม

1. สุรัชย์ สถิตคุณารัตน์. ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
แห่งชาติ (รองประธานเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย คนที่ 2 และอุปนายก
สมาคมส่งเสริมการผลิตและบริโภค (ประเทศไทย) คนที่ 2). (17 พฤศจิกายน 2568). แบบฟอร์มการ
รวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
2. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). *สัมมนามาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศไทย (In Thai)*. สืบค้นจาก
https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3218
3. พรรัตน์ เพชรภักดี. ผู้อำนวยการใหญ่และผู้อำนวยการสถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิล
เพื่อสิ่งแวดล้อม (กรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านอุตสาหกรรม
และกรรมการสมาคมส่งเสริมการผลิตและบริโภค (ประเทศไทย)). (12 กุมภาพันธ์ 2569). แบบฟอร์ม
การรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
4. สุรัชย์ สิวพัฒนานุกุล. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กรรมการสมาคมส่งเสริมการผลิตและบริโภค (ประเทศไทย)). (17 กันยายน
2568). แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน
ประจำปี 2568.
5. สุกัญญา ใจชื่น. รองประธานคณะกรรมการเพิ่มมูลค่าพืชเกษตร หอการค้าไทย (กรรมการเครือข่ายส่งเสริม
การผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านเกษตรกรรม). (18 พฤศจิกายน 2568). แบบฟอร์มการ
รวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
6. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). จากฟางข้าวสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อลดปัญหาการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
และการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน (In Thai). สืบค้นจาก
https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3109
7. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). TEI และกรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เมียนมา พร้อมภาคีความร่วมมือจัดอบรม
แลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการเกษตรลดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก้ไขปัญหาและ
ลดหมอกควันข้ามพรมแดน ณ จังหวัดท่าขี้เหล็ก. สืบค้นจาก
https://www.tei.or.th/th/activities_us_detail.php?eid=3134

8. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). TEI หารือความร่วมมือคณะทำงานเวียงแก่นลดเผาขับเคลื่อนแผนและกิจกรรมเวียงแก่นลดเผา ลดหมอกควันข้ามแดน พื้นที่แนวเขตชายแดนผาตั้ง สร้างสัมพันธ์ไทย-ลาวลดเผา. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/activities_us_detail.php?eid=3175
9. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). Kick Off เปิธรณาคารปุ๋ยหมักบ้านโป่งกลางน้ำ สื่อสารวิถีลดเผา ริเริ่มแนวปฏิบัติดี ส่งเสริมเกษตรทวารวดีลดเผา ใช้ประโยชน์ และหมุนเวียนเศษวัสดุเกษตร. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/activities_us_detail.php?eid=3186
10. ดร.พีรพร พลະพลีวัลย์. เลขาธิการมูลนิธิเพื่อส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนแห่งเอเชียแปซิฟิก (กรรมการและเลขาธิการเครือข่ายกรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย และกรรมการและเลขาธิการสมาคมส่งเสริมการผลิตและบริโภค (ประเทศไทย)). (15 ธันวาคม 2568). แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
11. ดร.ชูวิทย์ มิตรชอบ. รองผู้อำนวยการองค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (กรรมการเครือข่ายกรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านการท่องเที่ยวและการบริการ), ดร.ประครอง สารจันทร์. ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. (29 มกราคม 2568). แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
12. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2568). สุดปลื้ม! อพท.ส่งสุขุขทัยควารางวัล Green Destinations Gold Awards หนึ่งเดียวของไทยปีนี้ พร้อม 5 แหล่งท่องเที่ยวขึ้นแท่น 100 แหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนโลก. สืบค้นจาก <https://www.dasta.or.th/th/article/6033>
13. ไทยโพสต์. (2568). สุดปัง! อพท. ส่ง “ชุมชนบ้านผาหมี่” ควารองชนะเลิศรางวัลนานาชาติท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน Skål International Sustainable Tourism Awards 2025. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/public-relations-news/894714/>
14. รัตน์วลี อนันตานานนท์. ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กรรมการเครือข่ายกรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านตลาดทุน). (16 มกราคม 2569). แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.

15. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). วช. และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่งเศรษฐกิจสีน้ำเงิน. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/environment_news_detail.php?eid=3136
16. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านการจัดการ Zero Waste. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3137
17. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านการจัดการ Zero Waste. สืบค้นจาก bit.ly/facebook-tei-post
18. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). วช. และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านมลพิษอุตสาหกรรมและนิเวศอุตสาหกรรม. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/project_activities_detail.php?aid=18&pid=209&eid=3152
19. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2567). วช. จับมือ กพฟ. และ TEI สร้างนักวิจัยด้านพลังงานร่วมขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย Net Zero Emission. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/environment_news_detail.php?eid=3162
20. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ร่วมเพิ่มความเข้มข้นการเขียนโครงการวิจัยและการดำเนินงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ รุ่นที่ 2. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/project_activities_detail.php?eid=3177&aid=18&pid=209
21. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). วช. และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3184
22. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). วช. และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมเพิ่มความเข้มแข็งนักวิจัยด้านการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3185
23. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). วช.- ผนึกสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ชูความสำเร็จปั้นนักวิจัย พร้อมผลิตโครงการวิจัยฯ รับแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมไทย. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3202

24. สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2568). กระทรวง อว. โดย สอวช. จัดประชุมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ สัญจร ครั้งที่ 1 พร้อมเผยแพร่นโยบายสนับสนุนมหาวิทยาลัยในการเปลี่ยนผ่านสู่ Net Zero. สืบค้นจาก <https://www.nxpo.or.th/th/37126/>
25. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). TEI เดินหน้าถ่ายทอดองค์ความรู้สานกำลัง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/activities_us_detail.php?eid=3209
26. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2568). สวทช. โดย นาโนเทค จับมือ คพ. หนุนใช้นวัตกรรมแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม นำร่องลุ่มน้ำกก-ฝู่น PM2.5. สืบค้นจาก https://www.nstda.or.th/home/news_post/nanotec-joins-pcd-20250717/
27. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). TEI ร่วมยกระดับชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าสร้างระบบนิเวศเศรษฐกิจหมุนเวียน. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/th/activities_us_detail.php?eid=3249
28. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). TEI ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย ร่วมกันยกระดับคุณภาพชีวิตชาเล้ง และร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน ขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3037
29. มัณฑนา ศิริวรรณ. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานนโยบายและแผนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรรมการเครือข่ายกรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านนโยบายและแผน). (12 ธันวาคม 2568). แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568.
30. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). The IPPIN Advisory Group Forum and CSIRO Ending Plastic Waste Symposium 2024. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=2978
31. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). 16 ชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2 พร้อมมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนอย่างยั่งยืน. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3044
32. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). EPR EP2: การปรับตัวภาคอุตสาหกรรมสู่แนวทาง ECO Design. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3091

33. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). *TEI ร่วมกับ DCCE เตรียมพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ*. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3161
34. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). *TEI เสริมพลังผู้ประกอบการให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนที่รักษ์สิ่งแวดล้อมและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส)*. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3131
35. ฉลากเขียว. (2568). *TEI เสริมศักยภาพผู้ประกอบการในการผลิตสีเขียวด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม*. สืบค้นจาก <https://greenlabel.tei.or.th/3854/>
36. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). *สัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์หม้อแปลงไฟฟ้า*. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3017
37. สถาบันสิ่งแวดล้อม. (2568). *สัมมนาระดมความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) ข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์วัสดุก่อผนัง ผลิตภัณฑ์แผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กอัดแรงหล่อสำเร็จ และผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์กระดาษ*. สืบค้นจาก https://www.tei.or.th/en/activities_us_detail.php?eid=3020
38. อโณทัย สังข์ทอง. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (กรรมการเครือข่ายส่งเสริมการผลิตและบริโภคแห่งประเทศไทย ด้านความเชื่อมโยงกับด้านอื่น ๆ และกรรมการและประชาสัมพันธ์สมาคมส่งเสริมการผลิตและบริโภค (ประเทศไทย)). (11 ธันวาคม 2569). *แบบฟอร์มการรวบรวมกิจกรรมการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่ยั่งยืน ประจำปี 2568*.
39. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม. (2568). *กรมลดโลกร้อน ร่วม MOU กับ 15 พันมิตร รมรณรงค์ขยะอาหาร “Stop Food Waste Start the Future หยุดขยะอาหาร ต่ออนาคต”*. สืบค้นจาก <https://www.dcce.go.th/8031/>

